

ARBEIDSONGEVALLENWET VAN 10/04/1971

HOOFDSTUK I - INLEIDENDE BEPALINGEN

Afdeling 1 - TOEPASSINGSGBIED

Artikel 1

Deze wet vindt toepassing op alle personen die als werkgever, werknemer of daarmee gelijkgestelde, geheel of gedeeltelijk vallen onder :

1° de wet van 27/06/1969 tot herziening van de besluitwet van 28/12/1944, betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders;

2° de besluitwet van 10/01/1945, betreffende de maatschappelijke zekerheid van de mijnwerkers en ermee gelijkgestelden;

3° de besluitwet van 07/02/1945, betreffende de maatschappelijke veiligheid van de zeelieden ter koopvaardij.

Artikel 2

Deze wet vindt eveneens toepassing op de reders die hun eigen schip exploiteren; zij worden geacht zowel werkgever als werknemer te zijn.

Artikel 3

De Koning kan :

1° volgens de nadere regelen die Hij bepaalt de toepassing van deze wet uitbreiden tot andere categorieën van personen; de Koning kan tevens de persoon aanduiden die als werkgever wordt beschouwd;

2° bijzondere regelen vaststellen in verband met de toepassing van deze wet op bepaalde categorieën van personen.

Artikel 4

Deze wet vindt geen toepassing op :

1° de personen op wie de wet van 03/07/1967, betreffende de schadevergoeding voor arbeidsongevallen, ongevallen op de weg naar en van het werk en voor de beroepsziekten in de overheidssector toepasselijk wordt verklaard;

2° de militairen en de daarmee gelijkgestelden die vallen onder de wetten op de vergoedingspensioenen, gecoördineerd dd. 05/10/1948.

Artikel 5

Voor de toepassing van deze wet worden gelijkgesteld met :

1° werknemers : de personen die daarmee worden gelijkgesteld voor de toepassing van de in artikel 1 bedoelde wetten en de personen tot wie de Koning de toepassing van onderhavige wet uitbreidt ter uitvoering van artikel 3;

2° werkgevers : de personen die onder 1° bedoelde personen tewerkstellen;

3° een arbeidsovereenkomst : de arbeidsverhoudingen tussen de met werkgevers en werknemers gelijkgestelde personen;

4° een onderneming : de inrichtingen van de met werkgevers gelijkgestelde personen.

Artikel 6

§ 1 De nietigheid van de arbeidsovereenkomst kan niet worden ingeroepen ten aanzien van de toepassing van deze wet.

§ 2 Elke overeenkomst strijdig met de bepalingen van deze wet is van rechtswege nietig.

§ 3 De rechter ziet bij uitspraak over de rechten van de getroffene en zijn rechthebbenden ambtshalve na of de bepalingen van deze wet nageleefd worden.
(Wet 07/07/1978 - Artikel 1)

Afdeling 2 - BEGRIPSOMSCHRIJVING

Artikel 7

Voor de toepassing van deze wet wordt als arbeidsongeval aanzien elk ongeval dat een werknemer tijdens en door het feit van de uitvoering van de arbeidsovereenkomst overkomt en dat een letsel veroorzaakt.

Het ongeval overkomen tijdens de uitvoering van de overeenkomst wordt, behoudens tegenbewijs, geacht als overkomen door het feit van de uitvoering van die overeenkomst.

Artikel 8

§ 1 Wordt eveneens als arbeidsongeval aanzien het ongeval dat zich voordoet op de weg naar en van het werk.

Onder de weg naar en van het werk wordt verstaan het normale traject dat de werknemer moet afleggen om zich van zijn verblijfplaats te begeven naar de plaats waar hij werkt, en omgekeerd.

Het traject blijft normaal indien de werknemer de nodige en redelijkerwijze te verantwoorden omwegen maakt :

1° langs de verschillende verblijfs- en arbeidsplaatsen of op- en afstapplaatsen om zich, in het kader van gemeenschappelijk woonwerkverkeer, samen met een of meer andere personen met een voertuig te verplaatsen;

2° met het oog op het wegbrengen of ophalen van de kinderen naar of van de kinderopvangplaats of de school.

(Wet 12/07/1991 - enig artikel - BS 26/09/1991).

De werknemer wordt geacht zich eveneens op de plaats waar hij werkt te bevinden, wanneer hij onder meer :

1° aldaar, zelfs buiten de arbeidsuren, met de uitdrukkelijke of stilzwijgende toelating van de werkgever een opdracht als vakbondsafgevaardigde of vertegenwoordiger van de werknemers vervult;

2° een vergadering van de ondernemingsraad of het veiligheidscomité bijwoont;

3° met de uitdrukkelijke of stilzwijgende toelating van de werkgever vormingslessen bijwoont welke tijdens de normale arbeidsuren plaatshebben.

Het traject van of naar de verblijfplaats begint zodra de werknemer de dorpel van zijn hoofd- of tweede verblijf verlaat en eindigt zodra deze weer overschreden wordt.

§ 2 Met weg naar en van het werk wordt onder meer gelijkgesteld het traject afgelegd :

1° van de plaats waar hij werkt naar de plaats waar hij zijn eetmaal neemt of het zich aanschafft, en omgekeerd;

2° van de plaats waar hij werkt naar de plaats waar hij leergangen volgt met het oog op zijn beroepsopleiding en van die plaats naar zijn verblijfplaats;

3° van de plaats waar hij werkt in uitvoering van een arbeidsovereenkomst met een werkgever, naar de plaats waar hij zal werken in uitvoering van een arbeidsovereenkomst met een andere werkgever;

4° van de plaats waar hij werkt naar de plaats waar hij zijn loon of het daarmee overeenstemmende bedrag in speciën geheel of gedeeltelijk int, en omgekeerd;

5° om tijdens de opzeggingstermijn, binnen de grenzen vastgesteld door de wetgeving op de arbeidsovereenkomsten en met toestemming van de werkgever een nieuwe betrekking te zoeken;

6° om zich, zelfs buiten de werkuren, van zijn verblijfplaats of van de plaats waar hij weer aan het werk is naar zijn vroegere werkgever te begeven met het oog op het afgeven of het afhalen van bescheiden opgelegd door de sociale wetgeving, klederen of werkgerief, en omgekeerd;

7° van de aanwervingsplaats naar de plaats waar het werk dient te worden uitgevoerd door de werknemer in dienst van ondernemingen voor het laden, lossen en behandelen van waren in de havens, in de opslagplaatsen en de stations en van de werkgevers die zich bezighouden met scheepsherstelling, als vooraf geen arbeidsovereenkomst is gesloten;

8° door de zeelieden met het oog op hun aanmonstering van het aanwervingsbureau voor zeelieden naar het waterschoutsambt;

9° van de plaats waar de huisarbeider grondstoffen of gedeeltelijk afgewerkte produkten bewerkt die een werkgever hem heeft toevertrouwd naar de plaats waar hij de grondstoffen of produkten afhaalt of aflevert, en omgekeerd;

10° van de plaats waar de werknemer wegens het uitvoeren van een opdracht is of moet verblijven, naar de plaats waar hij zijn ontspanning neemt en omgekeerd, mits de werkgever het niet uitdrukkelijk verbodt; (Wet 22/07/1981)

11° door de werknemer die, in zijn hoedanigheid van vakbondsafgevaardigde of vertegenwoordiger van de werknemers, syndicale vormingslessen volgt, van zijn verblijfplaats of van zijn arbeidsplaats naar het vormingscentrum waar hij de lessen volgt, en omgekeerd. (22/12/1989 - Programmawet - Artikel 36 - BS 30/12/1989)

Artikel 9

Wanneer de getroffene of zijn rechthebbenden benevens het bestaan van het letsel, een plotselinge gebeurtenis aanwijzen, wordt het letsel, behoudens tegenbewijs, vermoed door een ongeval te zijn veroorzaakt.

HOOFDSTUK II - SCHADELOOSSTELLING

Afdeling 2 - DODELIJK ARBEIDSONGEVAL

Artikel 10

Wanneer de getroffene ingevolge het arbeidsongeval overlijdt, wordt een vergoeding voor begrafenis kosten toegekend die gelijk is aan dertigmaal het gemiddelde dagloon. In geen geval mag die vergoeding evenwel minder bedragen dan het bedrag van de overeenkomstige vergoeding dat, op de dag van het overlijden, wordt toegekend met toepassing van de wetgeving inzake de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering.

Artikel 11

Benevens de vergoeding voor begrafenis kosten draagt de verzekeraar de kosten voor het overbrengen van de overledene getroffene naar de plaats waar de familie haar overledene wenst te laten begraven, de verzekeraar zorgt tevens voor de overbrenging, met inbegrip van de vervulling van de administratieve formaliteiten.

Artikel 12

Wanneer de getroffene ten gevolge van het arbeidsongeval overlijdt, wordt een lijfrente, gelijk aan 30 % van diens basisloon, toegekend :

1° aan de echtgenoot die op het tijdstip van het ongeval noch uit de echt, noch van tafel en bed is gescheiden;

2° aan de echtgenoot die op het tijdstip van het overlijden van de getroffene noch uit de echt, noch van tafel en bed gescheiden, op voorwaarde dat :

a) het huwelijk gesloten na het ongeval minstens één jaar voor het overlijden van de getroffene plaats vond of,

b) uit het huwelijk een kind is geboren of,

c) op het ogenblik van het overlijden een kind ten laste is waarvoor één van de echtgenoten kinderbijslag ontving.

De overlevende die uit de echt of van tafel en bed gescheiden is en die een wettelijk of conventioneel onderhoudsgeld genoot ten laste van de getroffene, heeft eveneens recht op de lijfrente als bedoeld in het eerstelid, zonder dat die rente meer mag bedragen dan het onderhoudsgeld.

Artikel 13

§ 1 De kinderen van de getroffene, die wees zijn van vader of moeder, ontvangen elk een rente die gelijk is aan 15 % van het basisloon zonder dat het totaal 45 % van dit loon mag overschrijden.

§ 2 De kinderen van de echtgenoot van de getroffene, die wees zijn van vader of moeder, ontvangen elk een rente die gelijk is aan 15 % van het basisloon zonder dat het totaal 45 % van dit loon mag overschrijden zo hun afstamming vaststaat op het ogenblik van het overlijden van de getroffene.

§ 3 De bij § 1 en § 2 bedoelde kinderen, die wees zijn van vader en moeder, ontvangen elk een rente die gelijk is aan 20 % van het basisloon zonder dat het totaal 60 % van dit loon mag overschrijden.

§ 4 Kinderen van wie de afstamming slechts ten aanzien van één van de ouders vaststaat, worden voor de toepassing van dit artikel met wezen gelijkgesteld.

§ 5 Gerechtelijke vaststelling van afstamming komt voor de toepassing van dit artikel slechts in aanmerking voor zover de procedure tot vaststelling van de afstamming werd ingeleid vóór de datum van het overlijden ten gevolge van een arbeidsongeval, behalve indien het kind verwekt maar nog niet geboren was.

§ 6 De rente die bij toepassing van § 2 en § 3 wordt toegekend aan de kinderen van de echtgenoot van de getroffene, wordt verminderd met het bedrag van de rente die aan voornoemde kinderen wegens een ander dodelijk arbeidsongeval wordt toegekend. Het totaal bedrag van de aldus verminderde rente en van de andere rente mag evenwel niet lager zijn dan het bedrag van de rente toegekend aan de kinderen van getroffene.

Artikel 14

§ 1 De kinderen die voor het overlijden door één persoon zijn geadopteerd ontvangen een rente die voor ieder kind gelijk is aan 20 % van het basisloon van de overleden adoptant, zonder dat het totaal 60 % van dit loon mag overschrijden.

§ 2 De kinderen die door twee personen zijn geadopteerd ontvangen voor ieder kind, een rente gelijk aan :

a) 15 % van het basisloon zo één van de adoptanten de andere overleeft, zonder dat het totaal 45 % van dit loon mag overschrijden;

b) 20 % van het basisloon zo één van de adoptanten vooroverleden is, zonder dat het totaal 60 % van dit loon mag overschrijden.

§ 3 De geadopteerden die overeenkomstig de bepalingen van artikel 365 van het Burgerlijk Wetboek rechten kunnen doen gelden in hun oorspronkelijke familie en in hun adoptieve familie, mogen de rechten, waarop zij in elke van deze families aanspraak kunnen maken, niet samenvoegen. Zij mogen echter kiezen tussen de rente, waarop zij recht hebben in hun oorspronkelijke of in hun adoptieve familie. De geadopteerden kunnen steeds op hun keuze terugkomen wanneer zich in hun oorspronkelijk of in hun adoptieve familie een nieuw ongeval met dodelijke afloop voordoet.

§ 4 Ingeval van samenloop van de belangen van de geadopteerde kinderen met die van de andere kinderen mag de rente toegekend aan de geadopteerde kinderen niet hoger zijn dan deze toegekend aan de andere kinderen.

(Wet 29/04/1996 - Artikel 3 - BS 30/04/1996 In voege op 13/06/1979)

§ 5 De bepalingen van dit artikel vinden eveneens toepassing in de gevallen bedoeld bij artikel 355 van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 15

§ 1 De vader en de moeder van de getroffene die op het tijdstip van het overlijden noch echtgenoot, noch rechthebbende kinderen nalaat, ontvangen ieder een lijfrente gelijk aan 20 % van het basisloon.

Laat de getroffene op het tijdstip van het overlijden een echtgenoot zonder rechthebbende kinderen na, dan is de rente voor ieder van de in het vorige lid bedoelde rechtverkrijgenden gelijk aan 15 % van het basisloon.

De adoptanten hebben dezelfde rechten als de ouders van de getroffene.

Gerechtelijke vaststelling van afstamming komt voor de toepassing van dit artikel slechts in aanmerking voor zover de procedure tot vaststelling van de afstamming werd ingeleid vóór de datum van het overlijden ten gevolge van een arbeidsongeval.

(Wet 29/04/1996 - Artikel 4 - BS 30/04/1963 In voege op datum BS + 10 dagen)

§ 2 Bij vooroverlijden van de vader of de moeder van de getroffene ontvangt ieder van de bloedverwanten in opgaande lijn van de vooroverledene een rente gelijk aan :

a) 15 % van het basisloon zo er noch echtgenoot noch rechthebbende kinderen zijn;

b) 10 % van het basisloon zo er een echtgenoot zonder rechthebbende kinderen is.

Artikel 16

De kleinkinderen van de getroffenene die geen rechthebbende kinderen nalaat, ontvangen, zo hun vader of hun moeder overleden is, een rente voor ieder van hen gelijk aan 15 % van het basisloon, zonder dat het totaal 45% van dit loon mag overschrijden.

Zo hun vader en moeder overleden zijn, ontvangen zij een rente voor ieder van hen gelijk aan 20 % van het basisloon, zonder dat het totaal 60 % van dit loon mag overtreffen.

Indien er rechthebbende kinderen zijn, hebben de kleinkinderen, die wees van vader of moeder zijn, bij staken, gelijke rechten als de kinderen; de rente toegekend aan elke staak van kleinkinderen wordt op 15 % bepaald en bij hoofden verdeeld.

Zo de kleinkinderen bedoeld in voorgaand lid wees van vader en moeder zijn, wordt de rente per staak gebracht op 20 %

De rente toegekend aan de kleinkinderen wordt verminderd met het bedrag van de rente die aan voornoemde kleinkinderen wegens een ander arbeidsongeval werd toegekend.

Met kleinkinderen worden gelijkgesteld, voor zover zij nog niet gerechtigd zijn op rente wegens hetzelfde dodelijk arbeidsongeval, de kinderen waarvoor uit hoofde van de prestaties van de getroffenene of van de echtgenoot kinderbijslag werd genoten, zelfs zo hun vader en moeder nog in leven zijn. Laat de getroffenene geen rechthebbende kinderen na, dan ontvangt ieder van hen een rente gelijk aan 15 % van het basisloon, zonder dat het totaal 45 % van het basisloon mag overschrijden. Indien de getroffenene rechthebbende kinderen of kleinkinderen nalaat, worden de met kleinkinderen gelijkgestelde kinderen geacht een staak te vormen. De rente toegekend aan deze staak wordt bepaald op 15 % en wordt verdeeld per hoofd.
(Wet 29/04/1996 - Artikel 5 - BS 30/04/1996 In voege op 13/06/1979)

Artikel 17

De broeders en zusters van de getroffenene die geen andere rechthebbenden nalaat, ontvangen ieder een rente gelijk aan 15 % van het basisloon, zonder dat het totaal 45 % van dit loon mag overschrijden.

Artikel 18

Indien er meer dan drie rechthebbenden, bedoeld in de artikelen 13, 14, 16 of 17 zijn, wordt het bedrag van 15 % of 20 % voor elke rechthebbende verminderd door het te vermenigvuldigen met een breuk, waarvan de teller gelijk is aan 3 en de noemer gelijk is aan het aantal rechthebbenden.

De maxibedragen van 45 % en 60 % blijven toepasselijk op al de rechthebbenden samen, zolang hun aantal niet beneden drie daalt. Blijven er niet meer dan twee rechthebbenden over, dan heeft ieder recht op een rente van 15 % of 20 %

Voor de toepassing van dit artikel wordt elke staak als een eenheid beschouwd in het geval bedoeld in artikel 16, derde, vierde en zesde lid.

(Wet 29/04/1996 - Artikel 6 - BS 30/04/1996 In voege op 13/06/1979)

Artikel 19

De kinderen, kleinkinderen, broeders en zusters ontvangen een rente zolang zij gerechtigd zijn op kinderbijslag en in ieder geval tot hun 18 jaar.

De rente is verschuldigd tot op het einde van de maand waarin het recht vervalt.

Onverminderd de bepalingen van het eerste en tweede lid, ontvangen de gehandicapte kinderen, kleinkinderen, broers en zusters een rente overeenkomstig de voorwaarden bepaald door de Koning.

De Koning bepaalt eveneens de wijze waarop de ontoereikendheid van de vermindering van de lichamelijke of geestelijke geschiktheid van deze rechthebbenden wordt vastgesteld.

(22/12/1989 - Programmawet - Artikel 37 - BS 30/12/1989)

(KB 10/12/1990 - BS 23/01/1991)

Artikel 20

De bloedverwanten in de opgaande lijn, de kleinkinderen en de broeders en zusters ontvangen de rente alleen wanneer zij rechtstreeks voordeel uit het loon van de getroffene haalden. Worden als zodanig aangezien degenen die onder hetzelfde dak woonden.

Is de getroffene een leerling die geen loon genoot, dan hebben bovenvermelde personen niettemin recht op de rente zo zij onder hetzelfde dak woonden.

Artikel 20bis

Voor de bloedverwanten in opgaande lijn is de rente verschuldigd tot op het ogenblik waarop de getroffene de leeftijd van 25 jaar zou bereikt hebben, tenzij zij het bewijs leveren dat de getroffene voor hen de belangrijkste kostwinner was.

(KB 31/03/1984 - BS 13/04/1984 - Ongeval daterend van 01/04/1984)

Artikel 21

De bij de artikelen 12 tot 17 bedoelde renten zijn verschuldigd vanaf de dag van het overlijden van de getroffene.

Afdeling 2 - ARBEIDSONGESCHIKTHEID

Artikel 22

Wanneer het ongeval een tijdelijke en algehele arbeidsongeschiktheid veroorzaakt, heeft de getroffene, vanaf de dag die volgt op het begin van die arbeidsongeschiktheid, recht op een dagelijkse vergoeding gelijk aan 90 % van het gemiddelde dagloon.

Voor de dag waarop het ongeval zich voordoet of de arbeidsongeschiktheid aanvangt, is de vergoeding gelijk aan het normaal dagloon, verminderd met het loon, dat de getroffene eventueel heeft verdiend.

Artikel 23

Ingeval de tijdelijke arbeidsongeschiktheid gedeeltelijk is of wordt, kan de verzekeraar aan de werkgever vragen de mogelijkheid van een wedertewerkstelling te onderzoeken, hetzij in het beroep dat de getroffene voor het ongeval uitoefende, hetzij in een passend beroep dat voorlopig aan de getroffene kan worden opgedragen. De wedertewerkstelling kan slechts gebeuren na een gunstig advies van de arbeidsgeneesheer wanneer dit advies voorgeschreven wordt in het algemeen reglement voor de arbeidsbescherming of wanneer de getroffene zichzelf niet geschikt acht om het werk te hervatten.
(Wet 29/12/1990 - Artikel 107 - BS 09/01/1991)

Indien de getroffene de wedertewerkstelling aanvaardt, heeft hij recht op een vergoeding die gelijk is aan het verschil tussen het loon verdiend voor het ongeval en het loon dat hij ingevolge zijn wedertewerkstelling ontvangt.

De getroffene geniet, tot de dag van zijn volledige wedertewerkstelling of van de consolidatie, de vergoeding voor tijdelijke, algehele arbeidsongeschiktheid :

1° wanneer hij niet opnieuw te werk wordt gesteld maar zich onderwerpt aan een behandeling, die hem met het oog op zijn wederaanpassing wordt voorgesteld;

2° wanneer hij niet opnieuw aan het werk wordt gesteld en hem geen behandeling met het oog op zijn wederaanpassing wordt voorgesteld;

3° wanneer hij de hem aangeboden wedertewerkstelling of de voorgestelde behandeling om een geldige reden weigert of stopzet.

Ingeval de getroffene zonder geldige reden de hem aangeboden wedertewerkstelling weigert of voortijdig verlaat, heeft hij recht op een vergoeding die overeenstemt met zijn graad van arbeidsongeschiktheid, berekend naar zijn arbeidsmogelijkheden in zijn oorspronkelijk of voorlopig aangeboden beroep.

Ingeval de getroffene zonder geldige reden de behandeling die hem met het oog op zijn wederaanpassing wordt voorgesteld, weigert of voortijdig verlaat, dan heeft hij recht op een vergoeding die overeenstemt met zijn graad van arbeidsongeschiktheid, berekend naar zijn arbeidsmogelijkheden in zijn oorspronkelijk beroep of in een voorlopig beroep dat hem, op de wijze bepaald in het eerste lid, schriftelijk toegezegd wordt voor het geval hij de behandeling zou volgen.

Gedurende de tijd nodig om de procedure van wedertewerkstelling, beschreven in dit artikel, te volgen heeft de getroffene recht op vergoeding voor tijdelijke algehele arbeidsongeschiktheid.

Artikel 23bis

Onverminderd de bepalingen van artikel 39 worden na een termijn van drie maanden, te rekenen van de dag van het ongeval, de vergoedingen bedoeld bij de artikelen 22 en 23, aangepast aan het indexcijfer der consumptieprijzen, overeenkomstig de bepalingen van de wet van 02/08/1971 houdende inrichting van een stelsel waarbij de wedden, lonen, pensioenen, toelagen en tegemoetkomingen ten laste van de Openbare Schatkist, sommige sociale uitkeringen, de bezoldigingsgrenzen waarmede rekening dient gehouden bij de berekening van sommige bijdragen van de sociale zekerheid der arbeiders, alsmede de verplichtingen op sociaal gebied opgelegd aan de zelfstandigen, aan het indexcijfer van de consumptieprijzen worden gekoppeld.

Voor de toepassing van het voorgaande lid, wordt de dagelijkse vergoeding gekoppeld aan de spilindex die op de datum van het ongeval van kracht is bij toepassing van artikel 4, § 1, van de voornoemde wet van 02/08/1971. (Wet 17/07/1985 - BS 24/08/1985)

Artikel 24

Indien de verzekeraar de getroffene genezen verklaart zonder blijvende arbeidsongeschiktheid, geeft hij van deze belissing aan de getroffene kennis volgens de modaliteiten bepaald door de Koning. (Wet 01/08/1985 - BS 06/08/1985).

Indien de arbeidsongeschiktheid blijvend is of wordt, vervangt een jaarlijkse vergoeding van 100 %, berekend op het basisloon en de graad van de ongeschiktheid, de dagelijkse vergoeding vanaf de dag waarop de ongeschiktheid een bestendig karakter vertoont; dit vertrekpunt wordt vastgesteld bij een overeenkomst tussen partijen of bij een in kracht van gewijsde gedane beslissing.

In afwijking op de bepalingen van het vorige lid wordt deze jaarlijkse vergoeding vermindert met 50 %, indien de graad van ongeschiktheid minder dan 5 % bedraagt en met 25 % vermindert indien de graad van ongeschiktheid 5 % of meer, maar minder dan 10 % bedraagt. (KB 31/03/1984 - BS 13/04/1984 - Ongeval daterend van 01/04/1984).

Indien de toestand van de getroffene volstrekt de geregelde hulp van een ander persoon vergt, kan hij aanspraak maken op een bijkomende vergoeding, vastgesteld in functie van de noodzakelijkheid van deze hulp, op basis van het gewaarborgd gemiddeld maandelijks minimumloon zoals vastgesteld voor een voltijds werknemer, door collectieve arbeidsovereenkomst afgesloten in de schoot van de Nationale Arbeidsraad.

Het jaarlijks bedrag van deze bijkomende vergoeding mag het bedrag van het gewaarborgd gemiddeld maandelijks minimumloon, vermenigvuldigd met 12, niet overschrijden. (Wet 22/12/1989 - Artikel 38 - BS 30/12/1989)

Bij opneming van de getroffene, ten laste van de verzekeraar, in een verplegings- of verzorgingsinstelling is de vergoeding voor de hulp van derden, bedoeld in vorig lid, niet meer verschuldigd vanaf de 91e dag ononderbroken opneming. (Wet 29/12/1990 - Artikel 108 - BS 09/01/1991)

Bij het verstrijken van de herzieningstermijn, bedoeld bij artikel 72 wordt de jaarlijkse vergoeding door een lijfrente vervangen.

Artikel 24bis

Voor de ongevallen overkomen vóór 01/01/1988 kan de vergoeding voor de hulp van derde door de verzekeraar op grond van artikel 24, zesde lid, slechts ingehouden worden tot het einde van de in artikel 72 bepaalde termijn.

Bij opnemng van de getroffene ten laste van het Fonds in een verplegings- of verzorgingsinstelling, na het einde van de in artikel 72 bedoelde termijn, zijn de indexatie of de vergoeding niet meer verschuldigd vanaf de 91e dag ononderbroken opnemng en dit tot beloop van de vergoeding voor de hulp van derden bedoeld in artikel 24, vierde lid, verhoogd met de indexatie of de vergoeding voor deze verstrekking.
(Wet 29/12/1990 - Artikel 109 - BS 09/01/1991)

Artikel 24ter

Voor de toepassing van artikel 24, zesde lid, en 24bis, tweede lid, van deze wet wordt iedere nieuwe opnemng binnen 90 dagen volgend op het einde van de voorgaande opnemng, beschouwd als een voortzetting van deze laatste. (Wet 29/12/1990 - Artikel 110 - BS 09/01/1991)

Artikel 25

Indien de blijvende arbeidsongeschiktheid veroorzaakt door het arbeidsongeval zodanig verergert dat de getroffene het beroep waarin hij gereclasseerd werd, tijdelijk niet meer kan uitoefenen, heeft hij gedurende deze periode recht op de vergoedingen zoals bepaald in de artikelen 22, 23 en 23bis.

Met deze toestand worden gelijkgesteld alle periodes nodig om de medische en professionele revalidatiemaatregelen, met inbegrip van alle problemen gesteld door de prothesen, te herzien of te hernemen, wanneer dit de uitoefening van het beroep, waarin de getroffene gereclasseerd was, tijdelijk, geheel of gedeeltelijk onmogelijk maakt.

Ingeval deze tijdelijke verergeringstoestanden zich voordoen na de termijn bepaald bij artikel 72, zijn deze vergoedingen slechts verschuldigd bij een blijvende arbeidsongeschiktheid van tenminste 10 %
(KB nr. 530 - 31/03/1987 - BS 16/04/1987)

Artikel 25bis

Voor de ongevallen overkomen (voor) 01/01/1988 worden, ingeval de in artikel 25, derde lid, bedoelde tijdelijke verergeringstoestanden zich voordoen na de termijn bepaald bij artikel 72 bij een blijvende arbeidsongeschiktheid van tenminste 10 % de vergoedingen vastgesteld en uitgekeerd door het FAO.
(KB nr. 530 - 31/03/1987 - BS 16/04/1987)

Artikel 25ter

Indien de werkgever overeenkomstig de artikelen 52, 70 of 71 van de wet van 03/07/1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten gewaarborgd loon verschuldigd is aan de getroffene voor een arbeidsongeval overkomen in dienst van een andere werkgever wordt hij in de rechten gesteld van de getroffene volgens de door de Koning bepaalde modaliteiten.

In dit geval bepaalt de Koning aan wie de vergoedingen voor tijdelijke arbeidsongeschiktheid die betrekking hebben op de periode die door het gewaarborgd loon wordt gedekt, worden uitbetaald.
(Wet 25/01/1999 - Artikel 2 - BS 06/02/1999) (Artikel 3 De Koning bepaalt de datum van inwerkingtreding van het artikel 2)

Artikel 26

De getroffene heeft recht op de herstellings- en vervangingskosten van de prothesen en orthopedische toestellen, waaraan het ongeval schade heeft veroorzaakt. Deze bepaling geldt eveneens indien het ongeval geen letsel heeft veroorzaakt.

(Wet 01/08/1985 - BS 06/08/1985)

Zo de getroffene ten gevolge van de in het eerste lid bedoelde schade een tijdelijke arbeidsongeschiktheid oploopt, heeft hij tijdens de periode die voor het herstellen of het vervangen van de prothesen en orthopedische toestellen nodig is, recht op de vergoedingen bepaald in artikelen 22, 23 en 23bis.

Artikel 27

Voor de dagen waarop de getroffene op verzoek van de verzekeraar of van een arbeidsgerechtigd zijn arbeid onderbreekt met het oog op een onderzoek voortvloeiend uit het ongeval, is door de verzekeraar aan de getroffene een vergoeding verschuldigd gelijk aan het normale dagloon, verminderd met het loon dat de getroffene eventueel heeft verdiend.

Voor de toepassing van de sociale wetgeving worden de dagen van arbeidsonderbreking gelijkgesteld met dagen van werkelijke arbeid.

Het eerste lid is eveneens van toepassing voor het FAO. (Wet 01/08/1985 - BS 06/08/1985)

Afdeling 2bis - BIJSLAGEN

Artikel 27bis

De renten bedoeld bij de artikelen 12 tot en met 17 en de jaarlijkse vergoedingen en renten voor een arbeidsongeschiktheid van tenminste 10 % worden aangepast aan het indexcijfer der consumptieprijzen, overeenkomstig de bepalingen van de wet van 02/08/1971 houdende inrichting van een stelsel waarbij de wedden, lonen, pensioenen, toelagen en tegemoetkomingen ten laste van de Openbare Schatkist, sommige sociale uitkeringen, de bezoldigingsgrenzen waarmede rekening dient gehouden bij de berekening van sommige bijdragen van de sociale zekerheid der arbeiders, alsmede de verplichtingen op sociaal gebied opgelegd aan de zelfstandigen, aan het indexcijfer van de consumptieprijzen worden gekoppeld.

Deze jaarlijkse vergoedingen of de werkelijk uitbetaalde renten worden gekoppeld aan de spilindex die op de datum van het ongeval van kracht is bij toepassing van artikel 4, § 1, van de voormelde wet van 02/08/1971.

Het eerste en het tweede lid vinden geen toepassing op de jaarlijkse vergoedingen en renten die overeenstemmen met een graad van blijvende arbeidsongeschiktheid van 10 % tot minder dan 16 %, en waarvan de waarde in kapitaal wordt uitbetaald aan het FAO in toepassing van artikel 45 quater, derde en vierde lid.

In afwijking van het voorgaande lid worden voor de in artikel 45 quater, derde en vierde lid, bedoelde ongevallen, die zijn overkomen (voor) 01/01/1997, de jaarlijkse vergoedingen overeenstemmend met een graad van arbeidsongeschiktheid van 10 % tot minder dan 16 % aangepast aan het indexcijfer der consumptieprijzen tot op de datum van 01/01/1997
(KB 16/12/1996 Artikel 1 - BS 31/12/1996).

Aan sommige categorieën van getroffenen of hun rechthebbenden worden daarenboven bijslagen verleend waarvan het bedrag en de toekenningsvoorwaarden bepaald worden door de Koning.
(KB nr. 530 - 31/03/1987 - BS 16/04/1987)

Artikel 27ter

Voor de ongevallen overkomen vóór 01/01/1988 zijn de indexatie en de bijslagen bedoeld in artikel 27bis en voor de ongevallen bedoeld bij artikel 45 quater zijn de door de Koning bepaalde bijslagen ten laste van het FAO.

(KB nr. 530 - 31/03/1987 - BS 16/04/1987)

(Wet 22/02/1998 - BS 03/03/1998 - Artikel 2)

(Artikel 2 heeft uitwerking met ingang van 01/01/1994 voor de in artikel 45 quater, eerste en tweede lid, bedoelde ongevallen en op 01/01/1997 voor de in artikel 45 quater, derde en vierde lid, bedoelde ongevallen.

(Wet 22/02/1998 - BS 03/03/1998 - Artikel 3)

Artikel 27quater

De door een ongeval getroffen en de rechthebbenden bedoeld in de artikelen 12 tot en met 17, kunnen ten laste van het FAO aanspraak maken op een bijzondere bijslag, zo het bewijs geleverd wordt dat het ongeval op het ogenblik van het schadelijk feit, geen aanleiding gaf tot schadeloosstelling als arbeidsongeval of als ongeval op de weg naar en van het werk, terwijl de toepassing van de wet op het ogenblik van de aanvraag geleid zou hebben tot toekenning van een rente.

De Koning bepaalt het bedrag en de toekenningsmodaliteiten van de bijzondere bijslag, alsmede de voorwaarden inzake de tegemoetkoming van het Fonds aan de gerechtigden op de bijzondere bijslag inzake de tenlasteneming van de periodes van tijdelijke arbeidsongeschiktheid, van de medische, heelkundige, farmaceutische en verplegingszorgen, alsook van de prothesen en orthopedische toestellen die ingevolge het ongeval nodig zijn.

(Wet 22/02/1998 - BS 03/03/1998 - Artikel 4)

Afdeling 3 - GENEESKUNDIGE VERZORGING

Artikel 28

De getroffen heeft recht op de geneeskundige, heelkundige, farmaceutische en verplegingszorgen en, onder de voorwaarden bepaald door de Koning, op de prothesen en orthopedische toestellen die ingevolge het ongeval nodig zijn. (KB nr. 530 - 31/03/1987 - BS 16/04/1987)

Artikel 28bis

Voor de ongevallen overkomen vóór 01/01/1988, vallen de kosten van de in artikel 28 bedoelde zorgen slechts tot het einde van de bij artikel 72 bepaalde termijn ten laste van de verzekeraar. Na deze termijn vallen ze ten laste van het FAO.

Voor de ongevallen overkomen vóór 01/01/1988, vallen de kosten voor prothesen en orthopedische toestellen slechts ten laste van de verzekeraar tot de datum van de homologatie of van de bekrachtiging van de overeenkomst of van de bij artikel 24 bedoelde beslissing.

Een bijkomende vergoeding, die overeenstemt met de waarschijnlijke kosten voor vernieuwing en herstelling van de toestellen, wordt vastgesteld bij de overeenkomst of de beslissing en berekend op de door de Koning bepaalde wijze.

Deze vergoeding wordt door de verzekeraar, binnen de maand na de homologatie of de bekrachtiging van de overeenkomst of de bij artikel 24 bedoelde beslissing bij het FAO gestort.

(KB nr. 530 - 31/03/1987 - BS 16/04/1987)

Artikel 29

De getroffene kan geneesheer, apotheker of medische, farmaceutische en verplegingsdienst vrij kiezen, behoudens wanneer de volgende voorwaarden vervuld zijn :

- 1° de werkgever of de verzekeraar, op eigen kosten en in de voorwaarden bepaald door de Koning, een medische, farmaceutische en verplegingsdienst heeft ingesteld;
- 2° de dienst werd erkend. De erkenning wordt verleend en ingetrokken door de Koning onder de voorwaarden die Hij bepaalt;
- 3° de werkgever of de verzekeraar tenminste drie geneesheren heeft aangewezen tot wie de betrokkene zich kan wenden;
- 4° wanneer de dienst wordt ingesteld door een verzekeraar dan moet deze de werkgever daaromtrent behoorlijk inlichten;
- 5° de oprichting van de dienst en de namen van de geneesheren vermeld zijn in het arbeidsreglement of, wat de zeelieden betreft, in de monsterrol;
- 6° het Veiligheidscomité werd geraadpleegd in de voorwaarden bepaald door de Koning in het Algemeen reglement voor de arbeidsbescherming.

Wanneer de getroffene wegens dringende noodzaak moest opgenomen worden in een andere dienst dan deze krachtens het eerste lid ingesteld door de werkgever of door de verzekeraar dan kunnen zij de overbrenging van de getroffene naar hun dienst niet eisen. In dit geval zijn de kosten voor medische, farmaceutische en verplegingskosten ten laste van de verzekeraar.

Artikel 30

De werkgever of de verzekeraar wijzen tenminste drie geneesheren aan buiten de medische, farmaceutische en verplegingsdienst bedoeld bij artikel 29, tot wie de getroffene zich kan wenden voor de voortzetting van en het toezicht op de medische behandeling die door deze dienst oorspronkelijk werd voorgeschreven en toegepast en voor de controle op zijn arbeidsongeschiktheid.

Deze aanwijzing kan tijdelijk of toevallig zijn telkens wanneer de getroffene zijn verblijfplaats heeft buiten de streek waar de medische, farmaceutische en verplegingsdienst is ingesteld of waar de als vast erkende geneesheer gevestigd is.

Het comité voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing der werkplaatsen of, bij ontstentenis, de syndikale afvaardiging kan de drie geneesheren bedoeld in het eerste lid aanduiden zo :

- 1° de werkgever of de verzekeraar nalaten drie geneesheren aan te duiden;
- 2° de werkgever of de verzekeraar geneesheren aanduiden die gevestigd zijn buiten de streek waar getroffene zijn verblijfplaats heeft, met het oog op zijn volledige herstel.

De Koning bepaalt de grenzen van de streek die in aanmerking dient genomen voor de toepassing van deze bepaling.

Artikel 31

Wanneer de getroffene vrije keus van geneesheer, apotheker en verplegingsdienst heeft, worden de kosten van geneeskundige verzorging terugbetaald volgens de voorwaarden en volgens een tarief vastgesteld door de Koning. (Wet 25/01/1998 - Artikel 4 - BS 06/02/1999).

Artikel 32

Tijdens de behandeling, mag de verzekeraar, ingeval de getroffene de vrije keus van geneesheer, apotheker en verplegingsdienst heeft en, in het tegenovergesteld geval, de getroffene of de rechthebbenden, een geneesheer aanwijzen belast met het toezicht op de behandeling. Deze geneesheer zal de getroffene vrij mogen bezoeken, mits hij de behandelende geneesheer vooraf verwittigt.

De Koning bepaalt de honoraria, die verschuldigd zijn aan de geneesheer aangewezen door de getroffen of de rechthebbenden. Zij zijn voor 90 % ten laste van de verzekeraar.

Artikel 33

Volgens de door de Koning te bepalen voorwaarden hebben de getroffen, de echtgenoot, de kinderen en de ouders recht op vergoeding van de kosten voor verplaatsing die voortvloeien uit het ongeval.

Afdeling 4 - BASISLOON

Artikel 34

Onder basisloon wordt verstaan het loon waarop de werknemer, in de functie waarin hij is tewerkgesteld in de onderneming op het ogenblik van het ongeval, recht heeft voor de periode van het jaar dat het ongeval voorafgaat.

De referteperiode is maar volledig, wanneer de werknemer gedurende dat ganse jaar arbeid heeft verricht overeenkomstig de arbeidstijdregeling, die krachtens wet of gebruik in de onderneming geldt als voltijdse arbeidstijdregeling. (Wet 25/01/1999 - Artikel 5 - BS 06/02/1999)

Artikel 35

Voor de toepassing van deze wet wordt als loon beschouwd ieder bedrag of ieder in geld waardeerbaar voordeel dat rechtstreeks of onrechtstreeks door de werkgever aan zijn werknemer wordt toegekend ingevolge de tussen hen bestaande arbeidsverhouding, alsmede het vakantiegeld, hetzij dat de toekenning ervan voortvloeit uit een geschreven of mondelinge individuele overeenkomst, uit een reglement of een overeenkomst gesloten in de onderneming, uit een collectieve overeenkomst gesloten in de Nationale Arbeidsraad, in een paritair comit, of subcomit, of in elk ander paritair orgaan - al dan niet bij koninklijk besluit algemeen bindend verklaard - uit het gebruik of uit een statuut, hetzij dat de toekenning ervan geschiedt krachtens een wet, hetzij dat de toekenning aan de werknemer haar grondslag vindt in een door de werkgever eenzijdig aangegane verplichting, behalve wegens overwegingen vreemd aan de beroepsactiviteit van de werknemer. (KB nr. 39 - BS 31/03/1982)

Voor de toepassing van deze wet wordt niet als loon beschouwd :

- 1° de bedragen die worden uitgekeerd als terugbetaling van de verplaatsingskosten die de werknemer werkelijk heeft gemaakt, ten laste van de werkgever;
- 2° de voordelen toegekend in de vorm van arbeidsgereedschap of werkkleding alsmede de bedragen die de werkgever aan de werknemer betaalt ten einde zich te kwijten van zijn verplichting om arbeidsgereedschap of werkkleding te bezorgen;
- 3° de vergoedingen toegekend in geval van sluiting van ondernemingen;
- 4° de vergoedingen wegens uitwinning van de handelsvertegenwoordiger;
- 5° de vergoedingen aan de werknemer verschuldigd wanneer de werkgever zijn wettelijke, contractuele of statutaire verbintenissen niet nakomt;
- 6° de voordelen toegekend ter aanvulling van de sociale zekerheidsregeling, met uitzondering van het aanvullend vakantiegeld;
- 7° de mobiliteitsvergoeding welke is toegekend krachtens een collectieve arbeidsovereenkomst gesloten in het Paritair Comité voor het Bouwbedrijf. (KB 31/12/1992 - BS 09/02/1993 - in kracht op 01/03/1993).

De Koning kan, na advies van de Nationale Arbeidsraad en bij een in Ministerraad overlegd besluit, het hierboven bepaalde begrip "loon" verruimen of beperken.

Het in aanmerking te nemen loon kan niet lager zijn dan het loon dat voor een werknemer van dezelfde beroepskwalificatie als de getroffene ingevolge de krachtens de wet van 05/12/1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités gesloten collectieve arbeidsovereenkomst is bepaald.

Artikel 36

§ 1 Wanneer de referteperiode, zoals bepaald bij artikel 34, tweede lid, onvolledig is of wanneer het loon van de werknemer wegens toevallige omstandigheden lager is dan het loon dat hij normaal verdient, wordt het loon waarop de werknemer recht heeft aangevuld met een hypotetisch loon voor de dagen, buiten de rusttijden, waarop de werknemer geen loon ontving.

Het hypotetisch loon is gelijk aan het produkt van de vermenigvuldiging van het gemiddeld dag- of uurloon met het aantal ontbrekende dagen of uren.

Het gemiddeld dag- of uurloon wordt berekend door het loon waarop de werknemer recht heeft te delen door het aantal dagen of uren waarop tijdens de referteperiode arbeid werd verricht.

§ 2 Wanneer de werknemer sedert minder dan één jaar in de onderneming of in de functie waarin hij is tewerkgesteld op het ogenblik van het ongeval werkt, wordt voor de periode die voorafgaat het hypotetisch loon berekend op het gemiddeld dagelijks loon van de werknemers met dezelfde beroepskwalificatie.

§ 3 Wanneer de werknemer tewerkgesteld is in een onderneming waar slechts gedurende een beperkte periode van het jaar wordt gewerkt, wordt het loon aangevuld met de verdiensten die hij verwierf gedurende de overige periode van het jaar. Wanneer er voor het geheel of een deel van die periode geen verdiensten zijn, wordt het loon aangevuld met een hypothetisch loon berekend volgens de bepalingen van § 1.

Artikel 37

Wanneer de getroffene krachtens een sociaal zekerheids- of sociaal verzorgingsstelsel uitkeringen geniet die slechts toegekend worden op voorwaarde dat de wettelijke vastgestelde perken van toegelaten arbeid voor gepensioneerden niet worden overschreden, wordt het basisloon vastgesteld uitsluitend met inachtneming van het loon dat verschuldigd is ingevolge het verrichten van de toegelaten arbeid.

Wat de ongevallen betreft die zich hebben voorgedaan vóór de inwerkingtreding van deze bepaling, is deze bepaling van toepassing op de vergoedingen die, op de dag van inwerkingtreding nog niet definitief waren vastgesteld overeenkomstig artikel 24, tweede lid.
(22/12/1989 - Programmawet - Artikel 39 - BS 30/12/1989)

Artikel 37bis

§ 1 Wanneer de getroffene is tewerkgesteld krachtens een arbeidsovereenkomst voor deeltijdse arbeid, wordt het basisloon voor de berekening van de vergoedingen voor tijdelijke arbeidsongeschiktheid vastgesteld uitsluitend met inachtneming van het loon dat verschuldigd is krachtens voormelde arbeidsovereenkomst.

§ 2 Wanneer de getroffene is tewerkgesteld krachtens meerdere arbeidsovereenkomsten voor deeltijdse arbeid, wordt het basisloon voor de berekening van de vergoedingen voor tijdelijke arbeidsongeschiktheid, vastgesteld met inachtneming van de lonen die hem krachtens voornoemde arbeidsovereenkomsten verschuldigd zijn. (KB nr. 39 - 31/03/1982)

Artikel 38

Wanneer de getroffene een leerling of minderjarige is en het ongeval een tijdelijke arbeidsongeschiktheid heeft veroorzaakt, wordt het loon eventueel aangevuld met een hypotetisch loon of met de andere verdiensten zoals bepaald bij artikel 36.

Wanneer de leerling of de minderjarige gedurende de periode van tijdelijke arbeidsongeschiktheid meerderjarig wordt, wordt het basisloon voor de berekening van de dagelijkse vergoeding vanaf deze datum vastgesteld overeenkomstig het hiernavolgend tweede lid.
(22/12/1989 - Programmawet - Artikel 40 - BS 30/12/1989)

Wanneer het ongeval een bestendige arbeidsongeschiktheid of het overlijden van de getroffene veroorzaakt en de leerling of de minderjarige geen loon genoot of zijn loon lager was dan het gemiddeld loon van de meerderjarige werknemers in de categorie waartoe de getroffene bij zijn meerderjarigheid of bij het beëindigen van de leerovereenkomst zou behoord hebben, wordt het basisloon berekend naar dit laatste gemiddeld loon.

Artikel 39

Overschrijdt het jaarloon 300.000 BEF, dan komt het, voor de vaststelling van de vergoedingen en renten, slechts tot het beloop van die som in aanmerking.

Voor de leerling en voor de minderjarige werknemers die tijdelijk arbeids ongeschikt zijn, kan het in aanmerking te nemen loon niet lager zijn dan 60.000 BEF per jaar.

Deze loonbedragen worden gekoppeld aan de schommelingen van het indexcijfer van de consumptieprijzen op de wijze bepaald door de Koning.

De Koning kan deze bedragen wijzigen na advies van de Nationale Arbeidsraad.

De loonbedragen, bedoeld in het derde lid, die in aanmerking genomen worden voor de vaststelling van de vergoedingen en renten, zijn uitsluitend deze die van kracht zijn op de datum van het ongeval.

(Wet van 06/08/1993 - Artikel 30 - BS 09/08/1993).

{{(Artikel 31 (zelfde wet)

Overschrijdt, voor de ongevallen overkomen vo'o'r 01/07/1993, het jaarloon het bedrag van 891.510 BEF, dan wordt het voor de vaststelling van de vergoedingen en renten, verschuldigd vanaf deze datum, slechts in aanmerking genomen tot het beloop van dit bedrag.

Artikel 32

De bepalingen van deze afdeling treden in werking op 01/07/1993}}

Artikel 40

Het gemiddelde dagloon is gelijk aan het basisloon gedeeld door 365.

Wanneer het quotiënt van de deling een frankgedeelte bedraagt, komt dit gedeelte niet in aanmerking wanneer het geen vijftig centimes bereikt, en wordt het voor één BEF aangerekend wanneer het vijftig centimes bereikt of overtreft.

Afdeling 5 - BETALING

Artikel 41

De vergoeding voor begrafeniskosten bedoeld in artikel 10 wordt binnen de maand na het overlijden uitbetaald aan de persoon die deze kosten heeft gedragen.

De vergoedingen van medische, farmaceutische, heelkundige en verplegingskosten worden betaald aan degene die deze kosten heeft gedragen.

Artikel 42

De tijdelijke vergoedingen zijn betaalbaar door de verzekeraar op dezelfde tijdstippen als het loon.

De Koning kan bij een in Ministerraad overlegd besluit bepalen onder welke voorwaarden, volgens welke modaliteiten en met welke periodiciteit de jaarlijkse vergoedingen en vervallen renten, evenals de bijslagen, betaald worden. (KB nr. 530 - 31/03/1987 - BS 16/04/1987)

Op de in deze wet bedoelde uitkeringen is van rechtswege intrest verschuldigd vanaf het ogenblik waarop zij eisbaar worden.

Artikel 42bis

De Koning kan bij een in Ministerraad overlegd besluit bepalen in welke mate en onder welke voorwaarden de cumulatie toegestaan is van de ter uitvoering van deze wet toegekende prestaties en die welke krachtens andere sociale zekerheids- of verzorgingsmaatregelen toegekend worden.
(Wet 02/07/1981 - Artikel 5)

Het FAO wordt in de rechten gesteld van de betrokkene voor het gedeelte van de prestaties dat bij toepassing van het eerste lid niet met een pensioen mag worden samengevoegd. De waarde van dit gedeelte, dat overeenstemt met een desgevallend aan de index van de consumptieprijsen gekoppelde vergoeding en rente, wordt als kapitaal gestort bij het FAO. De Koning bepaalt, bij in Ministerraad overlegd besluit, de voorwaarden, termijnen en modaliteiten van deze overdracht.
(KB 16/12/1996 - Artikel 2 - BS 31/12/1996).

Onverminderd de bepalingen van artikel 51bis, maken in geval van cumulatie die aanleiding geeft tot indeplaatsstelling de instellingen en de personen bedoeld bij de artikelen 49, 51 en 106, de verschuldigde prestaties verminderd met het gedeelte dat overeenkomstig het voorgaande lid als kapitaal werd gestort, overaan het FAO onder de voorwaarden en volgens de modaliteiten bepaald door de Koning.
(KB 16/12/1996 - Artikel 3 - BS 31/12/1996).

Door deze overmaking worden de rechten en plichten van de genoemde instellingen en personen, binnen de grenzen van deze overdracht, overgenomen door het FAO.
(KB 30/12/1982 - BS 12/01/1983 - WG 1/01/1983).

Artikel 43

De door een arbeidsongeval getroffenene die een vergoeding, een jaarlijkse vergoeding of een rente krachtens de artikelen 22 tot 24, of een bijslag geniet, of die een kapitaal ontvangt krachtens de artikelen 45 of 45bis, is verplicht de krachtens de sociale zekerheidswetten verschuldigd persoonlijke bijdragen te betalen.
(KB nr. 530 - 31/03/1987 - BS 16/04/1987)

De Koning bepaalt de regelen van inning en verdeling van deze bijdragen alsmede de regelen van uitvoering.

De bijdragen zijn echter niet verschuldigd op het gedeelte van de vergoeding of rente of bijslagen toegekend wegens hulp van een ander persoon. (KB 31/03/1982 - BS 01/04/1982)

Artikel 44

De vergoedingen en renten uitgekeerd krachtens deze wet zijn onderworpen aan volgende bepalingen :

1° welke ook de huwelijksvoorwaarden zijn van de gehuwde werkneemster, zal zij beschikken over de vergoedingen of renten zoals over haar loon, in overeenstemming met wat bepaald is bij de wetten betreffende de arbeidsovereenkomsten;

2° aan een minderjarige werknemer verschuldigde vergoedingen of renten kunnen hem geldig worden overgemaakt, tenzij er verzet bestaat vanwege de vader, de moeder of de voogd;

3° ingeval de echtgenoot zich er over beklagt dat de gerechtigde de vergoedingen of renten verkwist, kan de rechter beslissen dat ze aan de klager worden uitgekeerd;

4° zo de gerechtigde de overlevende echtgenoot is of uit de echt of van tafel en bed gescheiden is, kan de rechter, op vordering van een derde, besluiten dat de ten voordele der kinderen bepaalde renten zullen gestort worden aan de fysische of rechtspersoon aan wie de bewaring van de kinderen toevertrouwd is.

Artikel 45

De getroffene en de echtgenoot kunnen vragen dat ten hoogste één derde van de waarde van de hun toekomende rente als kapitaal wordt uitbetaald.

(KB 31/03/1984 - BS 13/04/1984 - Ongeval daterend van 01/04/1984)

Dit verzoek kan op elk ogenblik, zelfs na de vestiging van het kapitaal, worden gedaan. De rechter beslist zo voordelig mogelijk voor de verzoeker.

Het kapitaal wordt berekend overeenkomstig het tarief vastgesteld door de Koning en in functie van de leeftijd van de getroffene of de rechthebbende op de eerste dag van het kwartaal dat volgt op de beslissing van de rechter. Vanaf deze datum is van rechtswege intrest verschuldigd op dit kapitaal.

(Wet 22/02/1998 - BS 03/03/1998 - Artikel 5)

Artikel 45bis

Behalve voor de ongevallen bedoeld in de artikelen 45ter en 45quater wordt, indien de rente na het verstrijken van de herzieningstermijn berekend wordt op een graad van blijvende arbeidsongeschiktheid van minder dan 10 %, de waarde van de lijfrente, verminderd overeenkomstig artikel 24, derde lid, aan de getroffene als kapitaal uitbetaald binnen een maand na het verstrijken van bedoelde termijn.

(Artikel 52 van de wet dd. 30/03/1994 - BS 31/03/1994)

Het kapitaal wordt berekend overeenkomstig het tarief vastgesteld door de Koning en in functie van de leeftijd van de getroffene op de eerste dag van het kwartaal dat volgt op het verstrijken van de herzieningstermijn. Vanaf deze datum is van rechtswege intrest verschuldigd op dit kapitaal.

(Wet 22/02/1998 - BS 03/03/1998 - Artikel 6)

Artikel 45ter

Voor de ongevallen overkomen vóór 01/01/1988 wordt de waarde van de rente die na het verstrijken van de bij artikel 72 bepaalde termijn berekend wordt op een graad van blijvende arbeidsongeschiktheid van minder dan 10 %, als kapitaal bij het FAO gestort zoals bepaald bij artikel 51bis.

In deze gevallen vindt het eerste lid van artikel 45 geen toepassing.

(KB nr. 530 - 31/03/1987 - 16/04/1987)

Artikel 45quater

Voor de ongevallen overkomen vanaf 01/01/1988 en waarvoor de vaststelling van de graad van blijvende arbeidsongeschiktheid van minder dan 10 % geschiedt hetzij bij een bekrachtiging van de overeenkomst met datum vanaf 01/01/1994, hetzij bij een gerechtelijke beslissing die op een datum vanaf 01/01/1994 in kracht van gewijsde treedt, wordt de waarde van de jaarlijkse vergoeding en van de rente als kapitaal gestort bij het FAO, zoals bepaald in artikel 51ter.

Deze regeling vindt eveneens toepassing op de ongevallen overkomen vanaf 01/01/1988 waarvoor de getroffene genezen verklaard werd zonder blijvende arbeidsongeschiktheid vanaf 01/01/1994 of waarvoor de vaststelling van de graad van blijvende arbeidsongeschiktheid van 10 % of meer geschiedt bij een in het eerste lid bedoelde bekrachtiging of gerechtelijke beslissing, ingeval een bekrachtigde overeenkomst-herziening of een in kracht van gewijsde getreden gerechtelijke beslissing de jaarlijkse vergoedingen en renten na herziening vaststelt op een graad van minder dan 10 %

Voor de ongevallen waarvoor de vaststelling van de graad van blijvende arbeidsongeschiktheid van 10 % tot minder dan 16 % geschiedt bij een bekrachtiging van de overeenkomst met een datum vanaf 01/01/1997, hetzij bij een gerechtelijke beslissing die op een datum vanaf 01/01/1997 in kracht van gewijsde treedt, wordt de waarde van een desgevallend aan de index van de consumptieprijzen gekoppelde jaarlijkse vergoeding of rente als kapitaal gestort bij het FAO, zoals bepaald in artikel 51ter.

Het voorgaande lid vindt eveneens toepassing op de ongevallen waarvoor de getroffene zonder blijvende arbeidsongeschiktheid genezen verklaard werd vanaf 01/01/1997 of waarvoor de vaststelling van de graad van blijvende arbeidsongeschiktheid van minder dan 10 % of tenminste 16 % geschiedt bij een in het voorgaande lid bedoelde bekrachtiging of gerechtelijke beslissing, ingeval een bekrachtigde overeenkomst-herziening of een in kracht van gewijsde getreden gerechtelijke beslissing de jaarlijkse vergoeding en renten na herziening vaststelt op een graad van 10 % tot minder dan 16 %

(KB 16/12/1996 - Artikel 4 - BS 31/12/1996).

In die gevallen vindt artikel 45, eerste lid, geen toepassing.
(Artikel 53 van de wet d.d. 30/03/1994 - BS 31/03/1994).

Afdeling 6 - BURGERLIJKE AANSPRAKELIJKHEID

Artikel 46

§ 1 Ongeacht de uit deze wet voortvloeiende rechten blijft de rechtsvordering inzake burgerlijke aansprakelijkheid mogelijk voor de getroffene of zijn rechthebbenden :

- 1° tegen de werkgever die het arbeidsongeval opzettelijk heeft veroorzaakt of die opzettelijk een ongeval heeft veroorzaakt dat een arbeidsongeval tot gevolg heeft;
- 2° tegen de werkgever wanneer het arbeidsongeval schade aan goederen van de werknemer heeft veroorzaakt;
- 3° tegen de lasthebber of aangestelde van de werkgever dit het arbeidsongeval opzettelijk heeft veroorzaakt;
- 4° tegen de personen, andere dan de werkgever, zijn lasthebbers of aangestelden, die voor het ongeval aansprakelijk zijn;
- 5° tegen de werkgever, zijn lasthebbers of aangestelden, wanneer het ongeval zich voordoet op de weg naar en van het werk.
- 6° tegen de werkgever, zijn lasthebbers of aangestelden, wanneer het ongeval een verkeersongeval betreft. Onder verkeersongeval wordt verstaan ieder ongeval in het wegverkeer waarbij één of meer al dan niet gemotoriseerde voertuigen zijn betrokken en dat verband houdt met verkeer op de openbare weg.
(Wet 25/01/1999 - Artikel 7. - BS 06/02/1999)

7° tegen de werkgever die de wettelijke en reglementaire bepalingen inzake arbeidsveiligheid en hygiëne zwaarwichtig heeft overtreden en die de werknemers aan het risico van arbeidsongevallen heeft blootgesteld, terwijl de ambtenaren die zijn aangewezen om toezicht te houden op de naleving van die bepalingen, hem schriftelijk hebben gewezen op het gevaar aan hetwelk hij deze werknemers blootstelt.

De schriftelijke ingebrekestelling vermeldt de overtredingen op de veiligheids- en hygiënevoorschriften die werden vastgesteld, het specifieke risico voor arbeidsongevallen dat hierdoor wordt gecreëerd, de concrete te nemen preventiemaatregelen alsmede de termijn waarbinnen deze moeten worden gerealiseerd, op strafe waarvan de mogelijkheid van een burgerlijke aansprakelijkheidsvordering bij gebeurlijk ongeval openstaat voor de getroffene of diens rechthebbenden.

De burgerlijke aansprakelijkheidsvordering wordt niet toegelaten tegen de werkgever die bewijst dat het ongeval mede is toe te schrijven aan de niet naleving door de getroffen werknemer van de hem voorafgaandelijk door de werkgever schriftelijk ter kennis gebrachte veiligheidsinstructies terwijl de nodige veiligheidsmiddelen hem ter beschikking werden gesteld.
(Wet 24/12/1999 - Artikel 97 - BS 31/12/1999)

§ 2 Onverminderd de bepalingen van § 1, is de verzekeraar verplicht de vergoedingen, die voortvloeien uit deze wet te betalen binnen de bij de artikelen 41 en 42 gestelde termijn.

De volgens het gemeen recht toegekende vergoeding, die geen betrekking kan hebben op de vergoeding van de lichamelijke schade zoals zij gedekt is door deze wet, mag samengevoegd worden met de krachtens deze wet toegekende vergoedingen. (Wet 07/07/1978 - Artikel 4)

Artikel 47

De verzekeraar en het FAO kunnen een rechtsvordering instellen tegen de voor het arbeidsongeval aansprakelijke tot beloop van de krachtens artikel 46, § 2, eerste lid, gedane uitkeringen, de ermee overeenstemmende kapitalen, alsmede de bedragen en kapitalen bedoeld bij de artikelen 51bis en 59quinquies en van het gedeelte van de prestaties bedoeld in artikel 42bis, tweede lid.
(KB nr. 530 - 31/03/1987 - BS 16/04/1987)
(20/07/1990 - Wet houdende sociale bepalingen - Artikel 4 - BS 01/08/1990)

Zij kunnen die burgerlijke vordering instellen op dezelfde wijze als het slachtoffer of zijn rechthebbenden en worden gesubrogeerd in de rechten die de getroffene of zijn rechthebbenden bij niet-vergoeding overeenkomstig, artikel 46, § 2, eerste lid, krachtens het gemeen recht, hadden kunnen uitoefenen.

Artikel 48

De bij deze wet bepaalde vergoedingen zijn niet verschuldigd, wanneer het ongeval door de getroffene opzettelijk is veroorzaakt.

Geen vergoeding is verschuldigd aan diegene van de rechthebbenden die het ongeval opzettelijk heeft veroorzaakt.

Afdeling 6bis - Samenloop met de vergoeding toegekend overeenkomstig artikel 29bis van de wet van 21/11/1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen.

Artikel 48bis

§ 1 Onverminderd de bepalingen van artikel 29bis van de wet van 21/11/1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen, is de verzekeraar verplicht de vergoedingen die voortvloeien uit deze wet te betalen binnen de in de artikelen 41 en 42 gestelde termijnen.

§ 2 De overeenkomstig artikel 29bis van de voornoemde wet van 21/11/1989 toegekende vergoeding, die geen betrekking kan hebben op de vergoeding van de lichamelijke schade zoals zij gedekt is door deze wet, mag samengevoegd worden met de krachtens deze wet toegekende vergoedingen.

Artikel 48ter

De verzekeraar en het FAO kunnen een rechtsvordering instellen tegen de verzekeraar die de aansprakelijkheid dekt van de eigenaar of van de houder van het motorvoertuig of tegen het Gemeenschappelijk Waarborgfonds bedoeld in artikel 80 van de wet van 9/07/1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen tot beloop van de krachtens artikel 48bis, § 1, gedane uitkeringen, de ermee overeenstemmende kapitalen, alsmede de bedragen en kapitalen bedoeld in de artikelen 42 bis, 51 bis, 51ter, 59quinquies. (KB 16/12/1996 - Artikel 6 - BS 31/12/1996)

Ze kunnen die vordering instellen op dezelfde wijze als de getroffene of zijn rechthebbenden en worden gesubrogeerd in de rechten die de getroffene of zijn rechthebbenden bij niet-vergoeding overeenkomstig artikel 48bis, § 1, hadden kunnen uitoefenen krachtens artikel 29bis van de wet van 21/11/1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen.
(Wet 29/04/1996 - Artikel 8 - BS 30/04/1996 In voege op 01/01/1995)

HOOFDSTUK III - DE VERZEKERING

Afdeling 1 - VERZEKERINGSINSTELLINGEN

Artikel 49

De werkgever is verplicht een arbeidsongevallenverzekering aan te gaan bij een daartoe gemachtigde verzekeringsmaatschappij tegen vaste premie of bij een gemachtigde gemeenschappelijke verzekeringskas.

De duur van de verzekeringsovereenkomst mag niet langer zijn dan één jaar; deze duur moet, indien nodig, worden verlengd met de periode die de datum van het ingaan van de overeenkomst scheidt van 01/01 van het jaar dat erop volgt.

Behalve wanneer één der partijen zich er tegen verzet door een aangetekende brief die tenminste drie maanden vóór de vervaldag van de overeenkomst ter post is afgegeven, wordt deze stilzwijgend verlengd voor opeenvolgende periodes van één jaar. Deze bepaling is niet van toepassing op de verzekeringsovereenkomsten waarvan de duur korter is dan één jaar.
(Wet 22/02/1998 - BS 03/03/1998 - Artikel 7)

In afwijking van de bepalingen van het tweede en derde lid, mag de duur drie jaar bedragen voor de verzekeringsovereenkomsten gesloten met ondernemingen die op het ogenblik van het afsluiten of de verlenging van de overeenkomst tien of meer personen tewerkstellen of die een loonvolume laten verzekeren van meer dan tienmaal het maximum basisjaarloon bedoeld bij artikel 39 van deze wet.

De Koning bepaalt de voorwaarden, de wijze en de termijnen waarop aan de verzekeringsovereenkomst een einde wordt gemaakt.

In de gevallen waarin de verzekeraar zich het recht voorbehoudt de overeenkomst na het zich voordoen van een schadegeval op te zeggen, beschikt de verzekeringnemer over hetzelfde recht. Deze bepaling is niet van toepassing op de verzekeringsovereenkomsten met een duur van drie jaar gesloten met ondernemingen waarvan het jaargemiddelde van het personeelsbestand meer dan honderd bedraagt of die een loonvolume laten verzekeren van meer dan honderd maal het maximum basisjaarloon bedoeld bij artikel 39.
(Wet 22/02/1998 - BS 03/03/1998 - Artikel 8)

De verzekeraar dekt alle bij de artikelen 7 en 8 vastgestelde risico's voor alle werknemers in dienst van een werkgever en voor alle werkzaamheden waarvoor zij door die werkgever zijn tewerkgesteld.

De werkgever behoudt echter de mogelijkheid om alle werklieden of bedienden van zijn onderneming of een exploitatiezetel ervan, of al het huispersoneel in zijn dienst te verzekeren bij afzonderlijke verzekeraars.
(Wet 30/12/1992 - Artikel 57 - BS 09/01/1993).

De werkgever die tevens arbeidsongevallen verzekert, dient de verplichte ongevallenverzekering voor zijn werknemers af te sluiten bij een gemachtigde verzekeraar met wie hij juridisch of commercieel geen enkele binding heeft. (Wet 22/02/1998 - BS 03/03/1998 - Artikel 9)
{(Artikel 9 treedt in werking op 01/01/1998. (Wet 22/02/1998 - BS 03/03/1998 - Artikel 10)}

Artikel 49bis

§ 1 De bepalingen van artikel 49, vijfde en zesde lid, zoals vervangen door artikel 57 van de wet van 30/12/1992 houdende sociale en diverse bepalingen, zijn op de verzekeringsovereenkomsten die aangegaan zijn vóór de inwerkingtreding van deze wet, eerst van toepassing vanaf de dag van de wijziging, de vernieuwing, de verlenging of de omzetting van de overeenkomst.

§ 2 De in § 1 bedoelde overeenkomsten die niet gewijzigd, vernieuwd, verlengd of omgezet zijn, vallen onder de bepalingen van artikel 49, vijfde en zesde lid, van deze wet, zoals vervangen door artikel 57 van de wet van 30/12/1992 houdende sociale en diverse bepalingen, vanaf 01/09/1994.

§ 3 De bepalingen van artikel 49, tweede, derde en vierde lid, zoals vervangen door artikel 57 van de wet van 30/12/1992 houdende sociale en diverse bepalingen, worden toegepast op de bestaande overeenkomsten vanaf 01/01/1993. De wijzigingen die voortvloeien uit de aanpassing van de bestaande overeenkomsten aan

de nieuwe bepalingen van artikel 49, zoals vervangen door artikel 57 van de wet van 30/12/1992 houdende sociale en diverse bepalingen, kunnen de opzegging van de overeenkomst niet rechtvaardigen.

§ 4 De verzekeringsondernemingen gaan over tot de formele aanpassing van de verzekeringsovereenkomsten en de andere verzekeringsdocumenten aan de nieuwe bepalingen van artikel 49, zoals vervangen door artikel 57 van de wet van 30/12/1992 houdende sociale en diverse bepalingen, ten laatste op 01/07/1993 of op de datum waarop de wet op hen van toepassing wordt indien die datum na 01/07/1993 valt. Tot op die datum moeten de bestaande en de nieuwe verzekeringsovereenkomsten niet naar de vorm overeenstemmen met het voornoemde artikel 49.
(Wet 30/12/191992 - Artikel 58 - BS 09/01/1993).

Artikel 50

De werkgever die geen verzekering heeft afgesloten is ambtshalve aangesloten bij het FAO, volgens de nadere regels bepaald door de Koning na advies van het beheerscomité van dit fonds.

Artikel 51

De verzekeraar vestigt het rentekapitaal bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas of bij een daartoe gemachtigde instelling en namelijk het FAO :

1° in geval van overlijden van de getroffene, binnen de maand van de homologatie van de overeenkomst tussen de partijen of van de beslissing bedoeld bij artikel 24;

2° in geval van blijvende arbeidsongeschiktheid, binnen de maand van het verstrijken van de herzieningstermijn.

Het kapitaal wordt bepaald overeenkomstig het tarief vastgesteld door de Koning, na advies van het beheerscomité van het FAO.

Een aanvullend kapitaal wordt gestort bij de instelling die de rente vestigt, voor de periode gelegen tussen de dag van het overlijden of het verstrijken van de herzieningstermijn en de dag waarop het kapitaal met toepassing van het eerste lid is gestort.

De bepalingen van dit artikel gelden slechts voor de ongevallen overkomen vóór 01/01/1988.
(KB nr. 530 - 31/03/1987 - BS 16/04/1987)

Artikel 51bis

Voor de ongevallen bedoeld bij artikel 45ter stort de verzekeraar het rentekapitaal, overeenstemmend met de overeenkomstig artikel 24, derde lid, niet-verminderde graad van ongeschiktheid bij het FAO vóór de vijftiende dag van de eerste maand van het kwartaal dat volgt op het verstrijken van de bij artikel 72 bepaalde termijn. (KB-nr. 530 van 31/03/1987 - BS 16/04/1987)

Het rentekapitaal wordt berekend in functie van de leeftijd van de getroffene op de eerste dag van de genoemde eerste maand van het kwartaal. (KB 26/09/1983 - BS 07/10/1983)

De verzekeraar verwittigt de getroffene voor de overdracht van het rentekapitaal aan het FAO.

Artikel 51ter

Voor de ongevallen bedoeld in artikel 45quater stort de verzekeraar het kapitaal, overeenstemmend met de vergoeding en rente, desgevallend verminderd overeenkomstig artikel 24, derde lid, aan het FAO. De Koning bepaalt de voorwaarden, de termijnen en de regels van deze overdracht en van de afrekening in geval van herziening van de ongeschiktheidsgraad in de loop van de in artikel 72 bedoelde termijn.
(KB 16/12/1996 - Artikel 7 - BS 31/12/1996).

De verzekeraar verwittigt de getroffene vóór de overdracht van het kapitaal aan het FAO.
(Artikel 54 van de wet dd. 30/03/1994 - BS 31/03/1994)

Artikel 52

De gemachtigde verzekeraars zijn verplicht voldoende reservefondsen en waarborgsommen te vestigen in de gevallen en volgens de nadere regels bepaald door de Koning voor :

- 1° de machtiging tot de arbeidsongevallenverzekering;
- 2° het dekken van de lopende risico's;
- 3° de te regelen ongevallen;
- 4° de betaling van de jaarlijkse vergoedingen;
- 5° de betaling van de renten of de uitkering van het kapitaal;
- 6° de betaling, na de datum van de overeenkomst of de beslissing bedoeld bij artikel 24, van de vergoedingen voor tijdelijke verergering en van de kosten bedoeld bij afdeling 3 van hoofdstuk II;
- 7° de indexering van de jaarlijkse vergoedingen en van de renten, en de betaling van de bijlagen;
- 8° de verzekering van de ongevallen bedoeld in de wet van 03/07/1967 betreffende de schadevergoeding voor arbeidsongevallen, voor ongevallen op de weg naar en van het werk en voor beroepsziekten in de overheidssector. (KB nr. 530 - 31/03/1987 - BS 16/04/1987)

Artikel 52bis

Voor de ongevallen overkomen vóór 01/01/1988 zijn de gemachtigde verzekeraars verplicht reservefondsen en waarborgsommen te vestigen volgens de nadere regels bepaald door de Koning voor de in artikel 52, 1° tot en met 5°, bedoelde gevallen. (KB nr. 530 - 31/03/1987 - BS 16/04/1987)

Artikel 53

Onder de voorwaarden die hij bepaalt en na advies van het beheerscomité van het FAO wordt de machtiging met het oog op de verzekering en voor de rentedienst verleend en ingetrokken door de Koning. Het koninklijk besluit wordt bekendgemaakt in het "Belgisch Staatsblad".

De lijst van de gemachtigde verzekeraars wordt jaarlijks bekendgemaakt in het "Belgisch Staatsblad".

Artikel 54

De gemachtigde gemeenschappelijke verzekeringskassen genieten de rechtspersoonlijkheid.

Bij hun statuten mag worden bepaald dat de vergoedingen wegens tijdelijke arbeidsongeschiktheid voor een periode van ten hoogste zes maanden vanaf de dag volgend op het begin van de arbeidsongeschiktheid, rechtstreeks aan de getroffen worden betaald door de werkgever onder waarborg van de betrokken gemeenschappelijke kas.

Artikel 54bis

Elke gehele of gedeeltelijke overdracht, tussen twee gemachtigde verzekeraars, van de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit de toepassing van de wet heeft plaats overeenkomstig de voorwaarden bepaald door de Koning.

De toegestane overdracht geldt ten aanzien van alle verzekerden en alle betrokken derden.
(KB nr. 18 - 16/12/1978 - Artikel 2)

Indien een gemachtigde verzekeraar betrokken is bij een fusie of splitsing overeenkomstig de bepalingen van afdeling VIIIbis - VIIIter van de wetten op de handelvenootschappen, gecoördineerd op 30/12/1935, bepaalt de Koning de voorwaarden waaronder de machtiging overgaat.
(Wet 25/01/1999 - Artikel 8 - BS 06/02/1999).

Artikel 55

Geen enkel vervalbeding mag door de gemachtigde verzekeraar worden ingeroepen tegen de personen die rechten op een vergoeding kunnen laten gelden.

Artikel 56

§ 1 Wanneer voor een gegeven kalenderjaar de indexeringsvoet van de renten hoger ligt dan de referentie-intrestvoet, neemt de Koning, na advies van het Beheerscomité van het FAO, de nodige initiatieven om voor het bewuste kalenderjaar het evenwicht tussen de in artikel 27bis bedoelde lasten van de gemachtigde verzekeraars en van het FAO en hun opbrengsten te waarborgen.

Wanneer over de periode van de eerste acht maanden van een kalenderjaar de indexeringsvoet de referentie-intrestvoet overtreft, maakt het Beheerscomité ten behoeve van de minister die de sociale zekerheid onder zijn bevoegdheid heeft, een verslag op over de verwachte evolutie van de twee voeten en adviseert de minister wat betreft de te nemen initiatieven en maatregelen.

Onder referentie-intrestvoet verstaat men het gemiddelde over de laatste vijf jaren van de gemiddelde jaarlijkse intrestvoeten van de kasbons op vijf jaar van de openbare kredietinstellingen, die door de Nationale Bank worden vastgesteld.

Onder indexeringsvoet wordt verstaan de verhouding tussen een rente aangepast aan de evolutie van het indexcijfer overeenkomstig artikel 27bis op 31/12 van het verstreken kalenderjaar, en de rente aangepast aan de evolutie van het indexcijfer overeenkomstig artikel 27bis op 31/12 van het eraan voorafgaande kalenderjaar, verminderd met 1.

§ 2 Het aan te vullen negatieve saldo om het in §1, eerste lid, bedoelde evenwicht te herstellen, gelijk aan het bedrag op 31/12 van het jaar voorafgaand aan het betrokken kalenderjaar van de reserves voor te regelen schadegevallen en van de voorlopige en definitieve wiskundige reserves gevestigd voor de in artikel 27bis bedoelde renten en vergoedingen van alle gemachtigde verzekeraars en van het FAO, vermenigvuldigd met het verschil tussen de referentie-intrestvoet en de indexeringsvoet.

§ 3 De door de Koning te nemen initiatieven hebben tot doel, ofwel de lasten van de gemachtigde verzekeraars en van het FAO te beperken ten belope van het in § 2 bepaald negatieve saldo, ofwel hun opbrengsten te verhogen ten belope van dit negatieve saldo, ofwel in een combinatie van deze twee middelen te voorzien. Als één van deze middelen kan de Koning, bij een in Ministerraad overgelegd besluit, een uitzonderlijke en tijdelijke bijdrage aan de werkgevers opleggen.

Bij gebrek aan door de Koning genomen initiatieven binnen de twee maanden na het verstrijken van het bewuste kalenderjaar, worden de in artikel 27bis bedoelde lasten van de gemachtigde verzekeraars gefinancierd, bij wijze van bewarende en tijdelijke maatregel en hoogstens ten belope van het aan te vullen negatieve saldo, door middel van een beperking van de bijdragen bedoeld in de artikelen 59, 2° en 59bis, 2°, en van de kapitalen bedoeld in artikel 59, 9°, totdat de Koning effectief de in § 1, eerste lid, bedoelde initiatieven zal hebben genomen. Het FAO zal deze minderontvangst kunnen compenseren door een bijkomend beroep op de inkomsten bedoeld in artikel 59, 12°.

§ 4 Het bedrag van de bijdrage bedoeld in § 3, eerste lid, wordt bepaald door de toepassing van een bijdragevoet op het totale bedrag van de verzekeringspremies of -bijdragen van en voor het bewuste kalenderjaar. De bijdragevoet is gelijk aan het gedeelte van het in § 2 bedoelde negatieve saldo dat door middel van de uitzonderlijke bijdrage moet worden gefinancierd, gedeeld door het totale bedrag van het incasso van en voor het kalenderjaar voorafgaand aan het betrokken kalenderjaar. De uitzonderlijke bijdrage wordt door de gemachtigde verzekeraars en het FAO gekend naar rato van de verzekeringspremies of -bijdragen van en voor het betrokken kalenderjaar.

§ 5 De door elke gemachtigde verzekeraar en het FAO geïnde uitzonderlijke bijdragen worden tussen de verzekeraars en het Fonds en voor hun rekening verdeeld door het Fonds. De regels van deze verrekening worden bij ministerieel besluit vastgesteld.

§ 6 Bij de inning van de uitzonderlijke bijdrage mogen geen belastingen worden geheven, noch commissielonen worden toegekend, noch beheerslasten worden aangerekend.

(Wet van 22/02/1998 - KB 03/03/1998 - Artikel 11)

Afdeling 2 - FAO

Artikel 57

Het FAO ingesteld bij het koninklijk besluit nr 66 van 10/11/1967, is een openbare instelling die rechtspersoonlijkheid geniet.

De inrichting en de werking ervan worden door de Koning bepaald.

Artikel 58

§ 1 Het FAO heeft tot taak :

1° de schadeloosstelling inzake de arbeidsongevallen overkomen aan zeelieden te verzekeren overeenkomstig de bepalingen van deze wet;

2° de uitgaven in de gevallen bedoeld bij artikel 84, tweede lid, terug te betalen;

3° de schadeloosstelling inzake de arbeidsongevallen toe te kennen overeenkomstig de bepalingen van deze wet, wanneer de werkgever geen verzekering heeft aangegaan zoals voorgeschreven bij artikel 49, of wanneer de verzekeraar in gebreke blijft;

4° de renten uit te keren aan de zeelieden of hun rechthebbenden, bedoeld bij artikel 96, eerste lid;

5° op te treden als verbindingsorgaan inzake arbeidsongevallen in het kader van de verordeningen en richtlijnen van de Europese Gemeenschap;

6° het aandeel in de kosten voor overbrenging naar de begraafplaats van een ingevolge een arbeidsongeval overleden seizoenarbeider, dat overeenkomstig de verordeningen van de Europese Gemeenschap ten laste komt van België, terug te betalen;

7° zijn akkoord te verlenen, onder de door de Koning bepaalde voorwaarden, over de prothesen en orthopedische toestellen die nodig zijn;

8° sociale bijstand te verlenen aan de getroffen en hun rechthebbenden, onder de voorwaarden bepaald door de Koning;

9° wat de arbeidsongevallen betreft, het technisch, medisch en financieel toezicht uit te oefenen op de uitvoering door de gemachtigde verzekeraars van deze wet en de wet van 03/07/1967 betreffende de schadevergoeding voor arbeidsongevallen, voor ongevallen op de weg naar en van het werk en voor beroepsziekten in de overheidssector en de uitvoeringsbesluiten van deze wetten;

10° de cumulatiebepalingen bedoeld bij artikel 42bis en, onder de voorwaarden bepaald door de Koning bij een in Ministerraad overlegd besluit, de maatregelen tot beperking van de prestaties die krachtens deze wet worden toegekend, toe te passen en uit te voeren;

11° een preventiebeleid te organiseren en daarbij onder meer een coördinerende, adviserende en stimulerende rol te vervullen. De organisatie en de werking van dit preventiebeleid worden door de Koning bepaald;

12° een centrale gegevensbank op te richten betreffende de aangegeven arbeidsongevallen en hun regeling. De organisatie en de werking van deze centrale gegevensbank worden door de Koning bepaald;

13° de overeenkomst tussen de partijen betreffende de voor het arbeidsongeval verschuldigde vergoedingen te bekrachtigen.

14° (opgeheven Wet 29/04/1996 - Artikel 10 - BS 30/04/1996)

15° het ten laste nemen van de aanvullende uitkeringen, bedoeld in artikel 1, § 1, a), 2°, wanneer het een arbeidsongeval betreft, en in artikel 1, § 1, b), van het koninklijk besluit van 09/12/1965 tot vaststelling van het bedrag en van de voorwaarden betreffende de toekenning van een aanvullende uitkering aan sommige in Frankrijk tewerkgestelde grens- of seizoenarbeiders en aan hun weduwen, evenals van de in artikel 5 van hetzelfde besluit bedoelde vergoeding voor het desbetreffend schrijfwerk;

16° de bijzondere bijslag, bedoeld in artikel 27quater, te verlenen;
(Wet 29/12/1990 - Artikel 112 - BS 09/01/1991)

17° op basis van het kapitaal dat aan het Fonds is gestort, de jaarlijkse vergoedingen en renten evenals de door de Koning bepaalde bijslagen voor de ongevallen bedoeld in artikel 45quater te betalen. De Koning bepaalt, bij een in Ministerraad overlegd besluit, het gedeelte van de kapitalen, bedoeld in artikel 51ter, dat wordt overgedragen aan het Fonds voor het financieel evenwicht van de sociale zekerheid, alsmede de regels voor deze overdracht. (Artikel 55 van de wet dd. 30/03/1994 - BS 31/03/1994)

(Wet van 22/02/1998 - BS 03/03/1998 - Artikel 12)

{{Artikel 12 heeft uitwerking op 01/01/1994 voor de in artikel 45quater, eerste en tweede lid, bedoelde ongevallen en op 01/01/1997, voor de in artikel 45quater, derde en vierde lid, bedoelde ongevallen.

(Wet van 22/02/1998 - BS 03/03/1998 - Artikel 13)}

18° de schadeloosstelling te verzekeren van de arbeidsongevallen die zijn overkomen aan de betaalde sportbeoefenaars van wie de werkgevers ambtshalve bij het Fonds zijn verzekerd overeenkomstig artikel 86.
(Wet 29/04/1996 - Artikel 18 - BS 30/04/1996 In voege 01/01/1972)

§ 2 De bepalingen van de artikelen 51, 52 en 52bis zijn niet van toepassing op de taak bedoeld bij § 1, 2°. Ze zijn slechts van toepassing op de taak bedoeld bij § 1, 3°, in zoverre het Fonds de schadeloosstelling toekent wanneer de verzekeraar in gebreke blijft. (Wet 29/04/1996 - Artikel 11 - BS 30/04/1996)

De bepalingen van het artikel 52 zijn niet van toepassing op de taak bedoeld in § 1, 17°.
(Artikel 56 van de wet dd. 30/03/1994 - BS 31/03/1994)

Artikel 58bis

§ 1 Voor de ongevallen overkomen vóór 01/01/1988 heeft het FAO bovendien tot taak :

1° onder de voorwaarden bepaald door de Koning in te staan voor het onderhoud en de vernieuwing van de prothesen en orthopedische toestellen;

2° bijslagen, waarvan het bedrag en de toekenningsvoorwaarden worden bepaald door de Koning, te verlenen aan sommige categorieën van getroffen en aan hun rechthebbenden;

3° de vergoedingen voor tijdelijke arbeidsongeschiktheid, optredend ingevolge een verergering van de blijvende arbeidsongeschiktheid, zoals bepaald bij artikel 25bis, vast te stellen en uit te keren;

4° de bij het Fonds gestorte jaarlijkse vergoedingen, renten of ermee overeenstemmende rentekapitalen te betalen;

5° de kosten te betalen van de geneeskundige, heelkundige, farmaceutische en verplegingszorgen, die ingevolge het ongeval noodzakelijk zijn, na het verstrijken van de herzieningstermijn.

§ 2. De bepalingen van de artikelen 51, 52 en 52bis zijn niet van toepassing op de taken bedoeld bij § 1, 2°, 3° en 5°. (KB nr. 530 - 31/03/1987 - BS 16/04/1987) (Wet 29/04/1996 - Artikel 12 - BS 30/04/1996)

Artikel 58ter

De door het Fonds gevestigde reservefondsen en waarborgsommen worden gedekt overeenkomstig de bepalingen van artikel 12, § 2, van de wet van 16/03/1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut. (Wet 29/04/1996 - Artikel 13 - BS 30/04/1996)

Artikel 59

Het FAO wordt gestuurd door :

1° een bijdrage ten laste van de werkgevers voor :

a) de werknemers en de daarmee gelijkgestelden die gedeeltelijk onderworpen zijn aan de wet van 27/06/1969 tot herziening van de besluitwet van 28/12/1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders;

b) de werknemers die onderworpen zijn aan de besluitwet van 10/01/1945 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de mijnwerkers en ermee gelijkgestelden;

c) de werknemers die onderworpen zijn aan de besluitwet van 07/02/1945 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de zeeleden ter koopvaardij; (Wet 29/04/1996 - Artikel 14 - BS 30/04/1996)

2° een bijdrage, geheven op het bedrag van de door de gemachtigde verzekeraars geïnde premies, voor de personen tot wie de toepassing van de wet wordt uitgebreid krachtens artikel 3.

Deze bijdrage is gelijk aan 20 % van het bedrag der premies.

De gemachtigde verzekeraars mogen de premies verhogen ten belope van de volgens het vorige lid geldende bijdragevoet;

3° de premies bedoeld in artikel 81, tweede lid en artikel 86 tweede lid
(Wet 29/04/1996 - Artikel 19 - BS 30/04/1996)

4° de bijdragen verschuldigd door de werkgevers die verzuinen een verzekeringscontract af te sluiten bij een gemachtigde verzekeraar

Indien deze bijdragen verschuldigd zijn door personen tot wie de toepassing van de wet wordt uitgebreid krachtens artikel 3, worden ze door het Fonds verhoogd met een bedrag gelijk aan dat van de bijdragen bedoeld in 2°, tweede lid;

5° de bedragen verhaald op verzekeraars en werkgevers die in gebreke blijven;

6° de terugbetaling door de Staat van de vergoedingen toegekend krachtens artikel 58, § 1, 2° en 6°;

7° een bijdrage op de door de Koning bepaalde reservefondsen bedoeld bij artikel 52, 5°, 6° en 7°, ten laste van de gemachtigde verzekeraars. het bedrag van deze bijdrage wordt door de Koning vastgesteld;

8° de prestaties waarvoor het Fonds in de rechten gesteld wordt van de betrokkenen met toepassing van artikel 42bis;

9° de kapitalen bedoeld in artikel 51 ter en artikel 59 quinquis, eerste lid
(Wet 30/04/1994 - Artikel 57)

10° de inkomsten waarvan de bedragen vastgesteld worden bij bijzondere wettelijke of reglementaire bepalingen;

11° giften en legaten;

12° een aandeel in de jaarlijkse verdeling van de inkomsten, bedoeld bij artikel 5, eerste lid, 2°, d), van de wet van 27/06/1969 tot herziening van de besluitwet van 28/12/1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders; (Wet 29/04/1996 - Artikel 14 - BS 30/04/1996)

13° de administratieve geldboeten, bedoeld bij artikel 91bis, § 1;
(Wet 29/04/1996 - Artikel 14 - BS 30/04/1996)

14° de bedragen verhaald op de gemachtigde verzekeraars op grond van artikel 60, derde lid.
(Wet 25/01/1999 - Artikel 9 - BS 06/02/1999).

Artikel 59bis

Het FAO wordt bovendien gestijfd door :

1° de bijkomende vergoedingen bedoeld bij artikel 28bis, derde lid;

2° een bijdrage waarvan het bedrag door de Koning wordt vastgesteld, ten laste van de in artikel 51 bedoelde instellingen;

3° de rentekapitalen gevestigd met toepassing van artikel 51bis;

4° de jaarlijkse vergoedingen en renten bedoeld bij artikel 59quinquies, tweede lid. (KB nr. 530 - 31/03/1987 - BS 16/04/1987)

Artikel 59ter

§ 1 De bijdrage bedoeld in artikel 59, 1°, wordt vastgesteld op 0,30 % van het loon. Het begrip loon is dat bepaald door de wet en de besluitwetten bedoeld in artikel 1.

§ 2 De bijdrage, bedoeld in artikel 59, 1°, is aan het FAO verschuldigd volgens de modaliteiten, binnen de termijnen en op straffe van de sancties bepaald bij de wet en de besluitwetten bedoeld in artikel 1.

De Koning kan, onder de voorwaarden die hij bepaalt, de instellingen die de inning van de bijdragen verzekeren ter uitvoering van de voornoemde wet en besluitwetten, belasten met de inning en de invordering van de bijdragen, de opslagen en de verwijlrenten namens en voor rekening van het FAO zonder dit laatste te moeten raadplegen. (KB nr. 530 - 31/03/1987 - BS 16/04/1987)

Artikel 59quater

De Koning bepaalt de wijze van berekening, inning en invordering van de bedragen, bedoeld bij de artikelen 59, 2°, 3°, 4°, 5°, 7°, 8°, 9°, 14° en 59bis.

De schuldenaar die de bedragen, bedoeld in het eerste lid, niet binnen de door de Koning vastgestelde termijnen stort, is aan het FAO een opslag waarvan het bedrag en de toepassingsvoorwaarden door de Koning worden vastgesteld, en een verwijlrent verschuldigd.

De opslag mag evenwel niet meer bedragen dan 10 % van de verschuldigde bedragen en de op deze bedragen berekende verwijlrent is gelijk aan de wettelijke rentevoet vastgesteld in artikel 2 van de wet van 05/05/1865 betreffende de lening tegen intrest.

De Koning bepaalt tevens de voorwaarden waaronder het FAO de werkgever en de verzekeraar vrijstelling of vermindering kan verlenen van de opslag en van de verwijlrent.
(KB nr. 530 - 31/03/1987 - BS 16/04/1987)

Artikel 59quinquies

De in kapitaal omgezette rente, bedoeld bij artikel 20 die in toepassing van artikel 20bis niet verschuldigd is, wordt volgens de door de Koning te bepalen modaliteiten gestort aan het FAO.
(KB 31/03/1984 - BS 13/04/1984 - Ongeval daterend van 01/04/1984)

Voor de ongevallen overkomen vóór 01/01/1988 wordt het bedrag van de jaarlijkse vergoeding, overeenstemmend met de vermindering ingevolge de toepassing van artikel 24, derde lid, volgens de door de Koning te bepalen modaliteiten gestort aan het FAO. (KB nr. 530 - 31/03/1987 - BS 16/04/1987)

Artikel 60

Wanneer het FAO de schadeloosstelling toekent met toepassing van artikel 58, § 1, 3°, verhaalt het op de in gebreke zijnde werkgever of verzekeraar de uitkeringen, de ermee overeenstemmende kapitalen, alsmede de bedragen en kapitalen bedoeld bij artikel 59quinquies en het gedeelte van de prestaties bedoeld in artikel 42bis, tweede lid

(Wet 01/08/1985 - BS 06/08/1985) - (Wet van 22/02/1998 - BS 03/03/1998 - Artikel 14)
{Artikel 14 treedt in werking op de eerste dag van de maand volgend op de bekendmaking van deze wet in het Belgisch Staatsblad. (Wet van 22/02/1998 - BS 03/03/1998 - Artikel 15)}

Het is in de plaats gesteld in de rechten, rechtsoverdrachten en voorrechten van de getroffen(e) of de rechthebbende zowel ten overstaan van de werkgever, de verzekeraar als van derden.

De uitkeringen, bedragen en kapitalen die overeenkomstig het eerste lid niet kunnen verhaald worden op de in gebreke zijnde verzekeraar, worden door het FAO omgeslagen over de gemachtigde verzekeraars.
(Wet 25/01/1999 - Artikel 11 - BS 06/02/1999)

Het FAO kan, onder de door de Koning bepaalde voorwaarden, geheel of gedeeltelijk afzien van het verhaal bedoeld in het eerste lid. (Wet 24/12/1976 - Artikel 42)

Artikel 60bis

§ 1 De Koning bepaalt in welke gevallen en onder welke voorwaarden het FAO geheel of gedeeltelijk afzien van de terugvordering van ten onrechte betaalde uitkeringen.

Onverminderd zijn recht om voor de rechter te dagvaarden, kan het FAO de ten onrechte uitgekeerde prestaties invorderen onder de voorwaarden en volgens de nadere regels die de Koning bepaalt.
(Wet 24/12/1999 - Artikel 98 - BS 31/12/1999)

§ 2 De verjaringstermijn voor de rechtsoverdracht tot terugvordering van de vergoedingen, renten, rentekapitalen, bijlagen en alle kosten voor geneeskundige verzorging, die door het FAO onverschuldigd werden betaald of die door bedrieglijke handelingen of door valse of opzettelijk onvolledige verklaringen werden verkregen, zijn dezelfde als die bepaald in artikel 69.

De termijn van drie jaar bedoeld in artikel 69, eerste lid, wordt teruggebracht tot zes maanden, indien de onverschuldigde betaling enkel het gevolg is van een vergissing van het Fonds waarvan de betrokkene zich normaal geen rekenschap kon geven.

Het Fonds is ertoe gehouden de in deze paragraaf bedoelde verjaringen ambtshalve toe te passen zonder daartoe aangezocht te worden door de getroffen(e) of de rechthebbende.
(Wet 29/12/1990 - Artikel 113 - BS 9/01/1991)

§ 3 Van de beslissing tot terugvordering wordt, op straffe van nietigheid, kennis gegeven aan de schuldenaren bij een ter post aangetekend schrijven.

Hierin wordt, op straffe van nietigheid, vermeld :

- de vaststelling van het onverschuldigde;
- het totale bedrag van het onverschuldigde, evenals de berekeningswijze ervan;
- de bepalingen in strijd waarmee de betalingen werden verricht;
- de in aanmerking genomen verjaringstermijn en de motivering ervan;
- de mogelijkheid om, op straffe van verval, binnen de drie maanden vanaf de derde dag volgend op het ter post neerleggen van het aangetekend schrijven de beslissing te betwisten voor de bevoegde Arbeidsrechtbank;
- de mogelijkheid om, onverminderd de rechtsoverdracht ingesteld bij de Arbeidsrechtbank, een verzoek in te dienen bij het Fonds om een gehele of een gedeeltelijke verzaking aan de terugvordering te verkrijgen.

Het ter post neerleggen van het aangetekend schrijven alsmede alle daaropvolgende daden van invordering stuiten de verjaring.

De beslissing tot terugvordering kan slechts uitgevoerd worden na het verstrijken van drie maanden volgend op de derde dag na het ter post neerleggen van het aangetekend schrijven. Wanneer de belanghebbende

een aanvraag tot verzaking heeft ingediend, wordt de terugvordering opgeschort tot het Beheerscomité van het FAO over deze aanvraag uitspraak heeft gedaan. (Wet 29/04/1996 - Artikel 17 - BS 30/04/1996)

Artikel 60ter

Het FAO kan dadingen sluiten. (Wet 01/08/1985 - BS 06/08/1985)

Artikel 61

Het FAO wordt met het Rijk gelijkgesteld voor de toepassing van de wetten en verordeningen op de rechtstreekse belastingen ten bate van het Rijk evenals op de belastingen en taksen ten bate van de provincies en van de gemeenten.

Afdeling 3 - PROCEDURE

Artikel 62

De werkgever of zijn aangestelde is verplicht ieder ongeval dat aanleiding kan geven tot toepassing van deze wet, aan te geven bij de bevoegde verzekeraar en, **in de gevallen bepaald bij de Koning**, bij de inspecteur bevoegd inzake de arbeidsveiligheid. (Wet 24/12/1976 - Artikel 44, 1°)(Wet 03/12/1999 – Artikel 35 1°)

De aangifte van het ongeval kan eveneens gedaan worden door de getroffene of de rechthebbenden.

De aangifte gebeurt schriftelijk op de wijze en binnen de termijnen bepaald door de Koning.
(Wet 24/12/1976 - Artikel 44, 2°)

De verzekeraar bezorgt het FAO op de wijze en binnen de termijnen bepaald door de Koning de elementen die voorkomen in de aangifte, alsook die welke betrekking hebben op de regeling van het ongeval.
(KB nr. 530 - 31/03/1987 - BS 16/04/1987)

Het FAO bezorgt de in het vorig lid bedoelde elementen aan de inspecteur bevoegd inzake de arbeidsveiligheid, volgens de regels bepaald door de Koning.
(Wet 03/05/1999 – Artikel 35 2°)

Artikel 63

§ 1 De verzekeraar die weigert het ongeval ten laste te nemen of die oordeelt dat er twijfel bestaat inzake de toepassing van de wet op het ongeval, verwittigt binnen de dertig dagen die volgen op de ontvangst van de verklaring het FAO.

Het FAO kan een onderzoek instellen naar de oorzaken en omstandigheden van het ongeval en maakt dan proces-verbaal op. (KB nr. 530 - 31/03/1987 - BS 16/04/1987)

Een afschrift van het proces-verbaal wordt gezonden aan de verzekeraar, aan de getroffene of zijn rechthebbende en aan de verzekeringsinstelling waarbij de getroffene is aangesloten of waar hij is ingeschreven overeenkomstig de wetgeving inzake de verplichte verzekering tegen ziekte en invaliditeit.
(Wet 09/11/1983 - BS 29/12/1983)

§ 2 In het geval bedoeld bij § 1 of zo de verzekeraar weigert het ongeval als een arbeidsongeval te erkennen, verwittigt hij binnen dezelfde tijd de verzekeringsinstelling, waarbij de getroffene is aangesloten of waar hij is ingeschreven overeenkomstig de wetgeving betreffende de verplichte verzekering tegen ziekte en invaliditeit.

Die kennisgeving, vergezeld van een afschrift van de aangifte van het ongeval, geldt als een verklaring van arbeidsongeschiktheid die tijdig bij de verzekeringsinstelling werd ingediend.
(Wet 09/11/1983 - BS 29/12/1983)

De vergoedingen wegens arbeidsongeschiktheid bepaald door de verplichte verzekering tegen ziekte en invaliditeit zijn door de verzekeraar die nalaat de verklaring bedoeld in het eerste lid tijdig te doen, verschuldigd vanaf het begin van de arbeidsongeschiktheid tot en met de dag van de verklaringen aan de werknemer die, buiten de aangifteformaliteit, de voorwaarden vervult om ze te bekomen. Die vergoedingen wegens arbeidsongeschiktheid worden aan de getroffen betaald door de verzekeringsinstelling van de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering, die ze rechtstreeks verhaalt op de verzekeraar.

Zo een wijziging optreedt in de graad van arbeidsongeschiktheid, die aan de door het arbeidsongeval getroffen is toegekend, verwittigt de verzekeraar eveneens de verzekeringsinstelling binnen de zeven dagen die volgen op de dag waarop de wijziging van de ongeschiktheidsgraad zich voordoet. (KB nr. 530 - 31/03/1987 - BS 16/04/1987)

§ 3 In ieder van de gevallen bedoeld in § 2 verwittigt de verzekeraar eveneens de getroffen binnen dezelfde termijn.

De in § 1 en § 3, eerste lid, bedoelde kennisgevingen aan de getroffen of de rechthebbende gebeuren op hun hoofdverblijfplaats in de zin van artikel 3, eerste lid, 5°, van de wet van 08/08/1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, behoudens afwijking op schriftelijk verzoek. (Wet 04/04/1991 - Artikel 16 - BS 27/06/1991)

§ 4 In geval van betwisting omtrent de aard of de graad van arbeidsongeschiktheid van de getroffen is de verzekeraar verplicht de dagelijkse of jaarlijkse vergoeding bedoeld in de artikelen 22, 23, 23bis of 24 bij voorschot te betalen op grond van de door hem voorgestelde graad van arbeidsongeschiktheid.

Deze bepaling geldt eveneens ingeval een eis tot herziening, voorzien bij artikel 72 van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971, wordt ingesteld. (KB 26/09/1983 - BS 07/10/1983 - in voege op 01/01/1983)

Artikel 64

De arbeidsrechtbank neemt kennis van alle betwistingen betreffende de toepassing van de artikelen 59, § 1, 1°, 2°, 3°, 4°, 5°, 6°, 7°, 8°, 9°, 10°, 12°, 13°, 59bis, 59ter, 59quater en 59quinquies. (KB nr. 530 - 31/03/1987 - BS 16/04/1987) (Wet 29/04/1996 - Artikel 15 - BS 30/04/1996)

Artikel 64bis

De in artikel 87, derde lid, bedoelde geneesheren kunnen eveneens bemiddelend optreden op vraag van de getroffen of van de verzekeraar bij de vaststelling van de graad van blijvende arbeidsongeschiktheid, in de gevallen en onder de voorwaarden bepaald door de Koning. Zij stellen hierover een verslag op. Indien het voorstel van de bemiddelende geneesheer door de getroffen of de verzekeraar niet wordt aanvaard, wordt het geschil door de meeste gerede partij bij de arbeidsrechtbank aanhangig gemaakt. Het in het eerste lid bedoelde verslag wordt in dit geval door de verzekeraar ter griffie van de bevoegde rechtsmacht neergelegd. (Wet 25/01/1999 - Artikel 12 - BS 06/02/1999)

Artikel 64 ter

De minnelijke schikking als bedoeld in artikel 64bis kan onder dezelfde omstandigheden eveneens betrekking hebben op de bepaling van de dag vanaf wanneer de werkongeschiktheid een bestendig karakter vertoont. (Wet 25/01/1999 - Artikel 13 - BS 06/02/1999)

Artikel 65

De partijen zijn verplicht de overeenkomsten betreffende de voor het arbeidsongeval verschuldigde vergoedingen ter bekrachtiging aan het FAO over te leggen, op de wijze en onder de voorwaarden bepaald door de Koning.

De overeenkomst heeft slechts uitwerking na bekrachtiging door het FAO.

Die overeenkomsten worden, op straffe van nietigheid, met redenen omkleed en vermelden het basisloon, de aard van de letsels, de graad van arbeidsongeschiktheid en de datum van consolidatie.

De Koning stelt een model van overeenkomst vast.

De verzekeraars leggen aan het Fonds alle gegevens betreffende de regeling van het ongeval over.

Het FAO gaat slechts over tot bekrachtiging van het akkoord, nadat het heeft vastgesteld dat het ongeval overeenkomstig de bepalingen van de wet geregeld werd.

Het FAO zendt een afschrift van de bekrachtigde overeenkomst aan elke partij of, in voorkomend geval, aan haar vertegenwoordiger.

Indien het Fonds van oordeel is dat één van de in de overgelegde overeenkomst opgenomen elementen niet overeenkomstig de wet vastgesteld werd, weigert het de overeenkomst te bekrachtigen en brengt het zijn gemotiveerd standpunt ter kennis van de partijen. In dat geval maakt de meest gereede partij het geschil aanhangig bij de arbeidsrechtbank en geeft daarbij kennis van het standpunt van het Fonds.

Het Fonds kan in de zaak geroepen worden. (KB nr. 530 - 31/03/1987 - BS 16/04/1987)

Artikel 66

Wanneer een betwisting betreffende het ongeval bij de bevoegde rechtsmacht wordt aanhangig gemaakt en deze niet alle gegevens bezit om definitief uitspraak te doen, maar de toepassing van de wet niet betwist wordt, kan zij, zelfs ambtshalve, aan de getroffen(e) of de rechthebbende(n) :

1° hetzij een voorschot toekennen bij wijze van een dagelijkse vergoeding;

2° hetzij een bedrag toekennen om de eventuele kosten van het deskundig onderzoek te dekken.
(KB nr. 530 - 31/03/1987 - BS 16/04/1987)

Artikel 67

De rechterlijke beslissingen betreffende de bij deze wet bepaalde vergoedingen, met uitzondering van de renteverstopping en de kapitaalsuitkering, zijn bij voorraad uitvoerbaar, niettegenstaande verzet of hoger beroep en zonder borg. In de andere gevallen beperkt de rechtsmacht de voorlopige tenuitvoerlegging tot de betaling van rentetermijnen, die zij ex aequo et bono vaststelt aan de hand van de gegevens die zij bezit op het ogenblik van de uitspraak.

Artikel 68

Behalve wanneer de eis roekeloos en tergend is, vallen de kosten van alle vorderingen gesteund op deze wet ten laste van de verzekeraar.

Artikel 69

De rechtsovereenkomst tot betaling van de vergoedingen verjaart na drie jaar. De rechtsovereenkomst tot terugvordering van onverschuldigde vergoedingen verjaart na drie jaar.

De rechtsovereenkomst tot terugvordering van onverschuldigde vergoedingen die door bedrieglijke handelingen of door valse of opzettelijk onvolledige verklaringen werden bekomen, verjaart na vijf jaar.

De schuldsovereenkomsten van het FAO ten laste van de schuldenaars bedoeld in artikel 59,4°, verjaren na vijf jaar. (Wet 29/04/1996 - Artikel 82)

Artikel 70

De verjaringen bepaald bij artikel 69 worden op de gewone wijzen geschorst of gestuit. Die verjaringen kunnen bovendien gestuit worden door een ter post aangetekende brief of door een rechtsovereenkomst tot betaling wegens het arbeidsongeval, gesteund op een andere rechtsgrond.

Artikel 71

De bij artikel 69 bepaalde verjaringen lopen tegen de minderjarigen en de onbekwaamverklaarden.

Artikel 72

De eis tot herziening van de vergoedingen, gegrond op een wijziging van het verlies van arbeidsgeschiktheid van de getroffene of op zijn overlijden aan de gevolgen van het ongeval, kan ingesteld worden binnen drie jaar die volgen op de datum van homologatie of de bekrachtiging van de overeenkomst tussen de partijen of van de in artikel 24 bedoelde beslissing of kennisgeving.
(KB nr. 530 - 31/03/1987 - BS 16/04/1987)

De getroffene of zijn rechthebbenden kunnen, binnen de drie jaar die volgen op de dag van de in artikel 24 bedoelde kennisgeving, een rechtsvordering instellen tegen de beslissing tot genezenverklaring zonder blijvende arbeidsgeschiktheid. In dat geval kan de in het eerste lid bedoelde eis ingesteld worden binnen drie jaar die volgen op de datum van de in artikel 24 bedoelde beslissing.
(Wet 01/08/1985 - BS 06/08/1985)

De eis tot herziening mag bij tegenvordering tot bij het sluiten van de debatten worden ingesteld, bij wijze van conclusies, die ter griffie worden neergelegd en aan de andere partijen worden medegedeeld.

Artikel 73

De getroffene of de rechthebbende en de persoon die de begrafeniskosten, de medische, farmaceutische, heelkundige en verplegingskosten heeft gedragen, hebben een rechtstreekse vordering tegen de verzekeraar of tegen het FAO, indien de werkgever geen verzekeringscontract heeft afgesloten of indien de verzekeraar zijn verplichtingen niet nakomt.

Artikel 74

De rechtsvordering tot betaling of tot herziening van de vergoedingen bepaald bij deze wet kan in geen geval voor de strafrechter worden gebracht; het instellen van die rechtsvordering is onafhankelijk van het instellen van de publieke rechtsvordering waartoe het ongeval aanleiding kan geven.

Prejudiciële geschillen die zich stellen voor de strafrechter in verband met de interpretatie van de arbeidsongevallenwet, worden beslecht door het arbeidsgerecht. (Wet 07/07/1978 - Artikel 8)

Artikel 75

Alle akten en getuigschriften waarvan de overlegging voor de uitvoering van deze wet kan worden geëist, worden kosteloos afgeleverd.

HOOFDSTUK IV - BIJZONDERE REGELINGEN

Afdeling 1 - ZEELIEDEN

Artikel 76

§ 1 Worden als zeelieden beschouwd :

1° de reders bedoeld in artikel 2;

2° de zeelieden onderworpen aan de besluitwet van 07/02/1945;

3° de personen ingeschreven bij de Pool van de zeelieden ter koopvaardij ingericht door de wet van 25/02/1964 die al of niet aan boord van een schip voor rekening van een reder;

a) in België of in het buitenland arbeid verrichten;

b) het vak aanleren aan boord van een vreemd schip;

4° de bemanning van een Belgisch vissersvaartuig;

5° de personen die met het oog op hun deelname aan de reis van een vissersvaartuig, al of niet aan boord van een vissersvaartuig arbeid verrichten;

6° de bemanning, inbegrepen de reder waarvan sprake onder 1°, van een vissersvaartuig dat tijdelijk voor andere verrichtingen dan de visserij wordt aangewend.

§ 2 Worden als reders beschouwd alle natuurlijke of rechtspersonen die een koopvaardijship of een vissersvaartuig onder Belgische vlag uitrusten, onverschillig welke rechtstitel zij daarop hebben.

§ 3 De Koning kan na gunstig advies van het Beheerscomité van het Fonds :

1° volgens de nadere regelen die Hij bepaalt de toepassing van deze afdeling uitbreiden tot andere categorieën van personen en tevens de persoon aanwijzen die als reder wordt beschouwd;

2° bijzondere regelen vaststellen in verband met de toepassing van deze afdeling op bepaalde categorieën van personen. (Wet 01/08/1985 - BS 06/08/1985)

Artikel 77

De zeeman ter koopvaardij getroffen door een arbeidsongeval behoudt zijn volle gage en de andere voordelen in de voorwaarden en binnen de perken vastgesteld door de wetgeving op de arbeidsovereenkomst wegens scheepsdienst. Vanaf de dag waarop die bepalingen niet meer op hem van toepassing zijn wordt hij vergoed overeenkomstig de bepalingen van onderhavige wet.

Tot op de dag bedoeld in het vorig lid vallen de verplaatsingskosten eveneens ten laste van de reder ter koopvaardij. (Wet 01/08/1985 - BS 06/08/1985)

Artikel 77bis

De zeevisser getroffen door een arbeidsongeval, behoudt zijn volle gage en het recht op terugzending op kosten van het schip in de voorwaarden en binnen de perken vastgesteld door de wetgeving op de arbeidsovereenkomst wegens scheepsdienst.

Vanaf de dag waarop die bepalingen niet meer op hem van toepassing zijn wordt hij vergoed overeenkomstig de bepalingen van onderhavige wet.

De geneeskundige, heilkundige, farmaceutische en verplegingskosten, alsmede de verplaatsingskosten die het ongeval, overkomen aan een zeevisser, noodzakelijk maakt, vallen ten laste van het FAO. (Wet 01/08/1985 - BS 06/08/1985)

Artikel 78

Ingeval het schip, bij gebrek aan tijdingen, als verloren wordt beschouwd, zijn de vergoedingen bepaald in de artikelen 10 tot 17 verschuldigd zonder borg na het verstrijken van een termijn van drie maanden te rekenen van de dag van de afvaart van het schip of van de dag van de laatste tijdingen. Die termijn wordt tot twee maanden herleid voor de vissersvaartuigen.

Artikel 79

De Koning stelt het basisloon van de zeelieden vast.

Zo de getroffene op het ogenblik van het ongeval in een lagere categorie is tewerkgesteld dan diegene waartoe hij normaal behoort, wordt voor de berekening van de vergoedingen, rekening gehouden met het loon dat voor die laatste categorie bepaald is.

Artikel 80

Wanneer het ongeval een blijvende arbeidsongeschiktheid of het overlijden van de getroffene heeft veroorzaakt, wordt voor de minderjarigen en voor de leerlingen, de vergoeding berekend op het basisloon van een meerderjarige zeeman met dezelfde graad tewerkgesteld aan boord van een schip van dezelfde categorie. Is er evenwel geen meerderjarige zeeman met dezelfde graad aan boord van een schip van dezelfde categorie, dan wordt de vergoeding berekend op het basisloon bepaald voor de meerderjarige matroos.

Artikel 81

De reders zijn verplicht een arbeidsongevallenverzekering aan te gaan bij het FAO.

De Koning bepaalt het bedrag van de premies die de reders aan het Fonds verschuldigd zijn, alsmede de grondslag waarop die premies worden berekend en de wijze waarop zij worden geïnd.

Artikel 82

De aangifte van het ongeval wordt schriftelijk gedaan door de reder, zijn aangestelde of lasthebber binnen vijf dagen na het ongeval of na de aankomst van het schip of van het vaartuig in de eerste aanleghaven ofwel binnen vijf dagen na de tijding van het ongeval, indien het schip is vergaan.

Een aangifte van ongeval moet door de reder, zijn aangestelde of lasthebber voor de kapitein en al de leden van de bemanning worden gedaan binnen acht dagen na het verstrijken van de in artikel 78 bedoelde termijn.

In België wordt de aangifte schriftelijk gedaan bij **de met de politie te water belaste overheid van de federale politie** van de haven waar het schip of het vaartuig zich bevindt. Bedoelde aangifte wordt zonder verwijl door **de met depolitie te water belaste overheid van de federale politie** aan de griffie van de bevoegde rechtsmacht gezonden. (Wet 03/05/1999 – Artikel 58)

In het buitenland wordt zij gedaan bij de consulaire agent. Zo er geen consulaire agent ter plaatse gevestigd is, wordt zij binnen de hierboven vermelde termijnen op de snelste wijze aan de met **de politie te water belaste overheid van de federale politie** van de thuishaven gezonden. (Wet 03/05/1999 – Artikel 58)

De met de politie te water belaste overheden van de federale politie geven onmiddellijk aan het FAO mededeling van elk ongeval dat hun ter kennis is gebracht en waarop deze wet toepasselijk kan zijn. (Wet 03/05/1999 – Artikel 58)

De getroffene of een ander lid van de bemanning heeft bovendien op zee, het recht om mondeling of schriftelijk aan de kapitein of de schipper aangifte van een ongeval te doen. Melding hiervan wordt gemaakt in het scheepsjournaal en deze inschrijving wordt, in voorkomend geval, door één of twee getuigen medeondertekend.

Blijkt uit de aangifte dat de toepassing van deze wet op het aangegeven ongeval wordt betwist, dan **stelt de met de politie te water belaste overheid van de federale politie** of de consulaire agent een onderzoek in naar de oorzaken van het ongeval. Wordt krachtens deze bepaling of krachtens de wetten en verordeningen betreffende de zeepolitie tot een onderzoek overgegaan, dan wordt een uitgifte van het proces-verbaal van onderzoek door de hierboven bedoelde overheden, al naar het geval, aan de griffie van de bevoegde rechtsmacht of aan de Minister van Buitenlandse Zaken gezonden. (Wet 03/05/1999 – Artikel 58)

Na het vaststellen van een arbeidsongeval aan boord van schepen, zendt de met de politie te water belaste overheid van de federale politie ddarvan onverwijld een verslag over aan de met de scheepvaartcontrole belaste dienst. (Wet 03/05/1999- Artikel 58)

Artikel 83

In geval van vermoeden van overlijden, begint de verjaring van de rechtsvordering tot betaling van de vergoeding te lopen vanaf de dag volgend op de in artikel 78 bepaalde termijn.

Afdeling 2 - BIJZONDERE RISICO'S

Artikel 84

De schade die voortvloeit uit de arbeidsongevallen ingevolge de werking van ontplofbare, ontvlambare, bijtende of giftige stoffen, bij het laden, het lossen of de behandeling van oorlogstuigen, of ingevolge ontploffingen veroorzaakt door de loutere aanwezigheid van deze tuigen, wordt door de verzekeraar vergoed. Nochtans kan de verzekeraar zijn uitgaven verhalen op het Fonds ten laste van de Staat, wanneer de schade die voortvloeit uit de ongevallen in België het gevolg is van de toevallige en onvoorziene aanwezigheid van de stoffen en tuigen bedoeld in lid 1 van dit artikel.
(KB nr. 39 - 31/03/1982)

Afdeling 3 - BETAALDE SPORTBEOEFENAARS

Artikel 85

§ 1 Als betaalde sportbeoefenaars worden beschouwd, de sportbeoefenaars die verbonden zijn door een arbeidsovereenkomst.

§ 2 Als werkgevers worden beschouwd, de personen die de onder § 1 bedoelde sportbeoefenaars tewerkstellen.

Artikel 86

De werkgever, bedoeld in artikel 85, § 2, die geen verzekering heeft afgesloten overeenkomstig artikel 49, is ambtshalve verzekerd bij het FAO. De ambtshalve verzekering begint ten vroegste op 01/01/1972 en eindigt op 31/12/1995. De ambtshalve aansluiting van de werkgever bij het FAO stuit evenwel de verjaring van de rechtsvordering tot betaling van de verzekeringspremies.

De Koning bepaalt het bedrag van de premies die aan het Fonds verschuldigd zijn, alsmede de grondslag waarop die premies worden berekend en de wijze waarop zij wordt geïnd.

Het Fonds kan, onder de door de Koning bepaalde voorwaarden, geheel of gedeeltelijk van de invordering van de premies verzaken. (Wet 29/04/1996 - Artikel 20 - BS 30/04/1996 In voege 01/01/1972)

HOOFDSTUK V - TOEZICHT EN STRAFBEPALINGEN

Afdeling 1 - TOEZICHT

Artikel 87

Onverminderd de plichten van de officieren van gerechtelijke politie, houden de door de Koning aangewezen ambtenaren toezicht op de uitvoering van deze wet en van de uitvoeringsbesluiten ervan.

Onverminderd de bepalingen van deze wet oefenen deze ambtenaren dit toezicht uit, overeenkomstig de bepalingen van de wet van 16/11/1972 betreffende de arbeidsinspectie.

Voor de medische controle kan het FAO ook een beroep doen op geneesheren onder de voorwaarden en volgens de modaliteiten bepaald door de Koning. (Wet 29/04/1996 - Artikel 22 - BS 30/04/1996)

Artikel 88

De in artikel 87 bedoelde ambtenaren mogen bovendien, bij de uitoefening van hun opdracht :

1° op gelijk welk ogenblik van de dag of van de nacht, zonder voorafgaande verwittiging, vrij binnengaan in alle inrichtingen, gedeelten van inrichtingen, lokalen waar verzekeringsinstellingen of instellingen met rentedienst gevestigd zijn evenals verzekeringstussenpersonen die onder de bepalingen van deze wet en van de uitvoeringsbesluiten ervan vallen; tot de bewoonde lokalen hebben zij evenwel alleen toegang wanneer de rechter in de politierechtbank vooraf toestemming heeft verleend;

2° elk onderzoek, elke controle en enquête instellen, alsook alle inlichtingen inwinnen die zij nodig achten om zich ervan te vergewissen, dat de wets- en reglements-bepalingen werkelijk worden nageleefd en met name

a) de in artikel 91ter bedoelde personen ondervragen over alle feiten die nuttig zijn voor de uitoefening van het toezicht;

b) zich zonder verplaatsing, alle boeken, registers, documenten, schijven, banden of gelijk welke andere informatiedragers met sociale gegevens ter inzage doen voorleggen die ingevolge deze wet en de uitvoeringsbesluiten dienen te worden opgemaakt, bijgehouden of bewaard en uittreksels, afschriften, afdrukken, uitdraaien, kopie%on of fotocopie%on ervan nemen of zich deze kosteloos laten verstrekken of zelfs gelijk welke van de in dit littera bedoelde informatiedragers tegen ontvangstbewijs in beslag nemen;

c) zich zonder verplaatsing alle boeken, registers, documenten, schijven, banden of gelijk welke andere informatiedragers ter inzage doen voorleggen die zij nodig achten voor het volbrengen van hun opdracht en uittreksels, afschriften, afdrukken, uitdraaien, kopie%on of fotocopie%on ervan nemen of zich deze kosteloos laten verstrekken of zelfs gelijk welke van de in dit littera bedoelde informatiedragers tegen ontvangstbewijs in beslag nemen;

d) de aanplakking gelasten van de dokumenten die ingevolge deze wet of de uitvoeringsbesluiten ervan moeten worden aangeplakt. (Wet 29/04/1996 - Artikel 23 - BS 30/04/1996)

Artikel 88bis

In geval van betwisting in verband met de regeling van een arbeidsongeval tussen de verzekeraar en de bij artikel 87 bedoelde ambtenaren stellen deze laatsten bij een ter post aangetekende brief de verzekeraar in kennis van hun gemotiveerd standpunt. (Gewijzigd door Wet 29/04/1996 - Artikel 25 - BS 30/04/1996)

Dit standpunt wordt door de verzekeraar ter griffie van de bevoegde rechtsmacht neergelegd op het ogenblik dat het ongeval er voor definitieve regeling wordt aanhangig gemaakt. (KB nr. 39 - 31/03/1982 - Artikel 12)

Artikel 89

De in artikel 87 bedoelde ambtenaren hebben het recht waarschuwingen te geven, voor de overtreder een termijn te bepalen om zich in orde te stellen en processen-verbaal op te maken

Deze processen-verbaal hebben bewijskracht tot het tegendeel is bewezen, voor zover een afschrift ervan ter kennis wordt gebracht van de overtreder en, in voorkomend geval, van zijn werkgever, binnen een termijn van veertien dagen die een aanvang neemt de dag na de vaststelling van de overtreding. Wanneer de vervalddag, die in deze termijn is begrepen, een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag is, dan wordt die verplaatst naar de eerstvolgende werkdag.

Voor de toepassing van de termijn bedoeld in het vorige lid, vormt het geven aan de overtreder van een waarschuwing of het verlenen van een termijn om zich in regel te stellen geen vaststelling van de overtreding. (Wet 29/04/1996 - Artikel 24 - BS 30/04/1996)

Artikel 90

De in artikel 87 genoemde ambtenaren kunnen bij de uitoefening van hun ambt de bijstand van de gemeentepolitie en van de rijkswacht vorderen.
(Gewijzigd door Wet 29/04/1996 - Artikel 25 - BS 30/04/1996)

Artikel 90bis

§ 1 Niemand mag in België de werkzaamheden omschreven in artikel 2, § 1, van de wet van 27/03/1995 betreffende de verzekeringsbemiddeling en de distribute van verzekeringen uitoefenen inzake de arbeidsongevallenverzekering, bedoeld in deze wet, zonder ingeschreven te zijn in het register van de verzekeringstussenpersonen bijgehouden door de Controledienst voor de Verzekeringen.

§ 2 Onverminderd de in artikel 91ter bedoelde strafbepalingen, kan de Minister tot wiens bevoegdheid Sociale Zaken behoort de verzekeringstussenpersonen die hebben deelgenomen aan het sluiten of het uitvoeren van een overeenkomst strijdig met de bepalingen van deze wet, doen schorsen of schrappen uit dit register voor wat de in deze wet bedoelde werkzaamheden in het kader van de arbeidsongevallenverzekering betreft.

Tegen een beslissing tot schorsing of schrapping is beroep mogelijk bij de Raad van State volgens de procedure ingesteld door artikel 7 van de wet van 09/07/1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen.

§ 3 De Koning bepaalt, bij een in Ministerraad overlegd besluit, na advies van de Controledienst voor de verzekeringen en de Verzekeringscommissie, de procedure van schorsing en schrapping uit dit register.
(Wet 29/04/1996 - Artikel 29 - BS 30/04/1996)

Afdeling 2 - STRAFBEPALINGEN

Artikel 91

Onverminderd de andere maatregelen door of krachtens de wet voorgeschreven, kan de Minister die de Sociale Voorzorg onder zijn bevoegdheid heeft, indien de verzekeraar of de instelling met rentedienst geen gevolg geeft aan de aanmaningen die hem krachtens deze wet of haar uitvoeringsmaatregelen worden gegeven door de in artikel 87 genoemde ambtenaren, op initiatief van deze laatsten en na advies van het Beheerscomité van het FAO, de verzekeraar gehoord zijnde, met een maand opzegging die aanmaningen in het "Belgisch Staatsblad" bekendmaken.
(KB nr. 39 - 31/03/1982) (Gewijzigd door Wet 29/04/1996 - Artikel 25 - BS 30/04/1996)

Artikel 91bis

§ 1 Wanneer de in artikel 87 bedoelde ambtenaren aan een verzekeringsinstelling of een instelling met rentedienst een termijn hebben opgelegd om zich met de wet en de besluiten en verordeningen ter uitvoering ervan in regel te stellen, kunnen zij, wanneer de verzekeringsinstelling of een instelling met rentedienst in gebreke blijft, haar een administratieve geldboete opleggen, waarvan het bedrag niet minder dan 1.000 BEF en niet meer dan 3 % van de technische en financiële opbrengsten met een maximum van 50 miljoen BEF mag bedragen, volgens een barema dat bij ministerieel besluit wordt vastgelegd na advies van het Beheerscomité van het FAO. In geval van herhaling binnen een termijn van vijf jaar wordt dit maximum verhoogd tot 5 % van de technische en financiële opbrengsten zonder dat het bedrag 75 miljoen BEF mag overschrijden.

De geldboete mag worden berekend in een dagbedrag.

De verzekeraar die de beslissing van de bevoegde ambtenaar betwist, tekent op straffe van verval binnen de termijn van twee maanden vanaf de kennisgeving van de beslissing, beroep aan door middel van verzoekschrift. (Wet 24/12/1999 – Artikel 99 – BS 31/12/1999)

De geldboete wordt ten voordele van het FAO geïnd. Onverminderd het recht van dagvaarding voor de bevoegde rechter, kan het bedrag van de verschuldigde geldboete worden ingevorderd bij dwangbevel door de zorg van het Bestuur van de BTW, Registratie en Domeinen en volgens de procedure geregeld door het Wetboek van Registratie-, hypotheek- en griffierechten.

§ 2 Administratieve geldboetes mogen slechts worden opgelegd nadat de verzekeringsinstelling of instelling met rentedienst in haar verweer is gehoord, minstens behoorlijk opgeroepen.
(Wet 29/04/1996 - Artikel 26 - BS 30/04/1996)

Artikel 91ter

§ 1 Onverminderd de artikelen 269 tot 274 van het Strafwetboek, worden met gevangenisstraf van acht dagen tot één maand en met geldboete van 1.000 tot 10.000 BEF of met één van die straffen alleen gestraft

1° de beheerders, commissarissen, directeurs, zaakvoerders of lasthebbers van verzekeringsinstellingen of van instellingen met rentedienst, die wetens en willens onjuiste verklaringen afleggen aan de in artikel 87 genoemde ambtenaren of die weigeren de ter uitvoering van deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan gevraagde inlichtingen te verstrekken;

2° de beheerders, commissarissen, directeurs, zaakvoerders of lasthebbers van verzekeringsinstellingen of van instellingen met rentedienst, die niet hebben voldaan aan de verplichtingen die hen door of krachtens deze wet zijn opgelegd;

3° de beheerders, commissarissen, directeurs, zaakvoerders of lasthebbers van een verzekeringsinstelling of van een instelling met rentedienst en al wie, als verzekeringstussenpersoon, heeft meegewerkt aan het afsluiten of het uitvoeren van een contrat dat strijdig is met de bepalingen van deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan.

§ 2 De verzekeringstussenpersonen die het door deze wet geregelde toezicht verhinderen, worden gestraft onder de voorwaarden bepaald bij artikel 15, § 3, van de wet van 27/03/1995 betreffende de verzekeringsbemiddeling en de distributie van verzekeringen.
(Wet 29/04/1996 - Artikel 27 - BS 30/04/1996)

Artikel 91quater

Onverminderd de artikelen 269 tot 274 van het Strafwetboek,

1° worden met gevangenisstraf van acht dagen tot één maand en met geldboete van 26 tot 500 BEF of met één van die straffen alleen gestraft, de werkgever, zijn aangestelden of lasthebbers die niet hebben voldaan aan de verplichtingen die hen door of krachtens deze wet zijn opgelegd;

2° worden, onder de voorwaarden bepaald bij artikel 15, 2°, van de wet van 16/11/1972 betreffende de arbeidsinspectie gestraft, alle niet in artikel 91ter bedoelde personen die het krachtens deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan geregelde toezicht verhinderen.
(Wet 29/04/1996 - Artikel 28 - BS 30/04/1996)

Artikel 91quinquies

Elke klacht wegens overtreding van deze wet, tegen de beheerders, commissarissen, directeurs, zaakvoerders of lasthebbers van gemachtigde verzekeraars of van instellingen met rentedienst, wordt ter kennis gebracht van de Minister die de Sociale Voorzorg onder zijn bevoegdheid heeft en het FAO door de gerechtelijke of bestuurlijke instantie waarbij zij aanhangig is gemaakt.

Elke strafvordering uit hoofde van misdrijven als bedoeld in het eerste lid, wordt ter kennis gebracht van genoemde Minister en Fonds door de zorg van de griffie van het strafgerecht waarbij zij aanhangig is gemaakt. (KB nr. 39 - 31/03/1982)

Artikel 92

Bij herhaling binnen een jaar na een vorige veroordeling kan de straf op het dubbel van het maximum worden gebracht.

Artikel 93

De werkgever, de verzekeraar of de instelling met rentedienst zijn burger rechtelijk aansprakelijk voor de geldboeten waartoe hun beheerders, commissarissen, directeurs, zaakvoerders, lasthebbers of aangestelden veroordeeld worden met toepassing van de voorgaande bepalingen.
(KB nr. 39 - 31/03/1982)

Artikel 94

Alle bepalingen van boek I van het Strafwetboek, uitgezonderd hoofdstuk V maar met inbegrip van hoofdstuk VII en van artikel 85, zijn toepasselijk op de in deze wet bepaalde misdrijven.

Artikel 95

De strafvordering wegens overtreding van de bepalingen van deze wet en van de ter uitvoering ervan genomen besluiten verjaart door verloop van één jaar te rekenen van de dag waarop het misdrijf is gepleegd.
(KB 23/10/1978 - Artikel 14)

HOOFDSTUK VI - OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Afdeling 1 - OVERGANGSBEPALINGEN

Artikel 96

Het FAO treedt op de datum te bepalen door de Koning, in de verplichtingen van de Staat ten aanzien van de zeelieden, slachtoffer van een arbeidsongeval of een ongeval op de weg naar en van het werk of hun rechthebbenden die hun rente ontvangen ten laste van de Staat, krachtens de besluitwet van 23/10/1946 houdende tijdelijke wijziging van de wet van 30/12/1929 op de vergoeding der schade voortspruitende uit ongevallen overkomen aan zeelieden, gewijzigd bij de besluitwet van 29/02/1947 en de wet van 07/07/1948.

Het batig saldo dat voortvloeit uit het krachtens de bovenvermelde besluitwet van 23/10/1946 ingestelde staatsbeheer wordt op dezelfde datum overgedragen aan het FAO.

Artikel 97

De kosten van onderhoud en vernieuwing van de prothesen en orthopedische toestellen vallen ten laste van het FAO voor de personen die, voor het in werking treden van deze wet het saldo van de bijkomende vergoeding die met de waarschijnlijke kosten van vernieuwen en onderhoud van de prothesen en orthopedische toestellen overeenstemt, vrijwillig gevestigd hebben bij de Deposito- en Consignatiekas.

Deze kas draagt de saldi van de bijkomende vergoedingen verhoogd met de intresten over aan het FAO op 1/01/van het jaar dat volgt op de datum van de inwerkingtreding van deze wet.

De voordelen bedoeld in het eerste lid worden gewaarborgd aan de personen getroffen door een arbeidsongeval vóór 01/01/1930, voor zover het gebruik van dergelijke toestellen als noodzakelijk wordt erkend.

Dezelfde voordelen zijn eveneens gewaarborgd aan de getroffen en die zelf het saldo van de bijkomende vergoeding bedoeld in het eerste lid, hebben aangewend voor vernieuwing en onderhoud van de toestellen.

Artikel 98

De Koning kan, volgens de regels die hij vaststelt, op voorstel of na advies van de Nationale arbeidsraad of het beheerscomité van het FAO, de bepalingen van artikel 45, derde lid, geheel of gedeeltelijk uitbreiden tot de renten waarvan het kapitaal reeds gevestigd was op 08/07/1969.

Artikel 99

Het FAO⁶ treedt in de rechten en verplichtingen van de Gemeenschappelijke kas voor de koopvaardij en de Gemeenschappelijke kas voor de zeevisserij en neemt de activa en de passiva ervan over.

Het personeel in dienst bij die Kassen op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet, gaat over, met behoud van zijn rechten, anciënniteit en graad, naar het FAO.

Artikel 100

De verzekeringscontracten van gemeen recht die betrekking hebben op risico's die krachtens deze wet moeten verzekerd worden, kunnen opgezegd worden, hetzij door de verzekeraar, hetzij door de verzekerde binnen het jaar dat volgt op de datum waarop de bepalingen van deze wet toepasselijk worden op die risico's.

Afdeling 2 - SLOTBEPALINGEN

Artikel 101

Artikel 19, eerste lid, van de wet van 16/12/1851 op de voorrechten en hypotheeken wordt gewijzigd als volgt :

1° de bepaling onder 4bis wordt vervangen door de volgende bepaling;
De schuldvordering van de getroffene van een arbeidsongeval, of van zijn rechthebbenden.

1°bis - Het eerste lid van de bepaling onder 4ter wordt aangevuld als volgt :
en aan het FAO. (Wet 24/12/1976 - Artikel 47)

2° er wordt een 4° nonies, toegevoegd, luidend als volgt :
« 4° nonies - De schuldvorderingen van de verzekeraar in geval van betaling van vergoedingen en renten wegens arbeidsongeval tijdens de schorsing van het verzekeringscontract. »

Artikel 102

Artikel 20 van dezelfde wet, wordt aangevuld met de volgende bepaling :
« 10 de schuldvordering voor arbeidsongevallenvergoeding op reservefondsen en waarborgsommen door de verzekeringsmaatschappijen tegen vaste premie of de gemeenschappelijke verzekeringskassen gevestigd krachtens de arbeidsongevallenwetgeving. »

Artikel 103

Artikel 6 van het koninklijk besluit van 03/06/1970 houdende coördinatie van de wetsbepalingen betreffende de beroepsziekten, wordt aangevuld met de volgende bepaling :
« Het betaalt, ten laste van de Staat, het aandeel in de kosten van vervoer naar de begraafplaats van een ingevolge een beroepsziekte overleden seizoenarbeider dat, overeenkomstig de verordeningen van de Europese Economische Gemeenschap, ten laste komt van België terug. »

Artikel 104

Worden opgeheven :

1° de wet van 21/07/1890 instellende een Fonds van voorzorg en onderstand ten bate der slachtoffers van ongevallen bij de arbeid, gewijzigd bij het koninklijk besluit nr 66 van 10/11/1967;

2° de wet van 30/12/1929 betreffende de vergoeding der schade voort spruitende uit de arbeidsongevallen overkomen aan zeelieden, gewijzigd bij de besluitwet van 28/02/1947, de wetten van 07/04/1953, 11/07/1956, 11/01/1963, 10/10/1967 en 30/06/1969;

3° de wet van 24/01/1931 houdende instelling van het Nationaal werk voor wezen van de arbeidsslachtoffers, gewijzigd bij de wetten van 25/07/1934 en van 15/03/1962;

4° de wet betreffende de vergoeding der schade voortvloeiende uit de arbeidsongevallen, gewijzigd bij het koninklijk besluit nr 305 van 31/03/1936, de besluitwetten van 09/06/1945 en 17/12/1946, de wetten van 20/03/1948 en 10/07/1951, het koninklijk besluit van 16/02/1952, de wetten van 28/05/1953, 16/03/1954, 17/07/1957, 11/01/1963, 11/06/1964 en 10/10/1967, het koninklijk besluit nr 66 van 10/11/1967, de wetten van 27/06/1969 en van 30/06/1969;

5° de besluitwet van 19/05/1945 betreffende de vergoeding der schade voortvloeiende uit arbeidsongevallen in welke oorzaken een oorlogsfeit voorkomt, gewijzigd bij de besluitwet van 05/09/1945, de wetten van 30/12/1950 en van 10/10/1967;

6° de besluitwet van 09/06/1945 tot wijziging van sommige bepalingen der wetgeving betreffende de vergoeding der schade voortvloeiende uit arbeidsongevallen;

7° de besluitwet van 20/09/1945 waarbij de wet betreffende de vergoeding der schade voortvloeiende uit arbeidsongevallen op de dienstboden wordt toepasselijk gemaakt;

8° de besluitwet van 13/12/1945 betreffende de vergoeding der schade voortvloeiende uit ongevallen die zich op de weg naar of van het werk voordoen, gewijzigd bij de wetten van 10/07/1951 en 27/06/1969;

9° de wet van 30/12/1950 waarbij de bevoegdheid inzake arbeidsongevallen en lichamelijke en stoffelijke schade voortvloeiende uit sommige bijzondere risico's verbonden aan het laden en het lossen, het vervoer, het opslaan of het behandelen of éénvoudig uit de aanwezigheid van oorlogstuigen in België, van het Speciaal Fonds voor de vergoeding der schade voortvloeiende uit arbeidsongevallen ingevolge oorlogsfeiten, naar de Steun- en Voorzorgskas ten behoeve van slachtoffers van arbeidsongevallen overgebracht wordt;

10° de wet van 10/07/1951 tot wijziging van de wet betreffende de vergoeding der schade voortvloeiende uit de arbeidsongevallen;

11° de wet van 11/07/1956 tot aanvulling van de wet van 30/12/1929 betreffende de vergoeding der schade voortvloeiende uit de arbeidsongevallen overkomen aan zeelieden;

12° de wet van 11/01/1963 tot wijziging van de arbeidsongevallenwetgeving, gewijzigd bij de wet van 31/03/1967;

13° het koninklijk besluit nr 66 van 10/11/1967 tot verruiming van de bevoegdheden van de Steun- en Voorzorgskas ten behoeve van door arbeidsongevallen getroffen en tot wijziging van haar benaming in "FAO".

Artikel 105

De Koning kan de bestaande wetsbepalingen wijzigen en opheffen om de tekst ervan in overeenstemming te brengen met de bepalingen van deze wet.

Artikel 106

De Koning stelt voor iedere bepaling van deze wet de datum van inwerkingtreding vast.

Voor de werkgevers die krachtens de bepalingen van artikel 9, derde lid van de wet betreffende de vergoeding der schade voortvloeiende uit de arbeidsongevallen, bij ministerieel besluit werden vrijgesteld van de bijdragen, bepaald krachtens artikel 18 van dezelfde wet, wordt artikel 49 slechts van toepassing één jaar nadat de Koning dit artikel in werking liet treden.

Aangaande de vaste personeelsleden van de hierna aangeduide instellingen alsook van de instellingen waarvan zij de verplichtingen hebben overgenomen, treden de artikelen 49 en 50 van de arbeidsongevallenwet van 10/04/1971 betreffende de verplichte verzekering in werking op 22/05/1983 voor de Nederlandse Radio- en Televisie-uitzendingen in België, Omroep van de Vlaamse Gemeenschap, op 01/05/1982 voor de "Radio-Télévision belge de la Communauté française" en op 01/07/1982 voor het "Belgisches Rundfunk- und Fernsehzentrum der Deutschsprachigen Gemeinschaft".